

Debesuota, gali snigti.
Saulė teka 7:16, leidžiasi 4:41

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVIII

Price 10c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Sausio-January 13 d., 1971 m.

Kaina 10c

10

JAV IŠSTOJO IŠ KOLONIJINIO KOMITETO

JAPONŲ DERYBOS SU SOVIETAIS DEL ŽUVAVIMO PRIE BUV. JAPONIJOS SALŲ

TOKIO. — Japonijos delegacija, susidedanti iš diplomatų ir žuvinkystės ekspertų atvyko derėtis į Maskvą dėl žūklės teisių prie buvusių japonų salų: Habomai, Shikotan, Kunashiri, Etorofu ir Kurilų salėlių. Japonijos premjeras Sato savo Naujų Metų spaudos konferencijoje pareiškė, kad, jei neįmanoma su sovietais susitarti dėl minėtų salų grąžinimo, tai reikia pabandyti susitarti dėl žuvavimo prie tų salų. Sovietai griežtai atsisako sugrąžinti didesnes Kunashiri ir Etorofu salas, sakydami, kad tai, kas karo rezultatuose pasikeitė, galima pakeisti tik naujame kare. Mažesnes salas sovietai sutinka grąžinti, kai bus pasirašyta taikos sutartis ir kai Japonijoje nebus svetimų kariuomenių bazių.

Japonijos opozicijos partijos šių salų klausimu visos remia vyriausybę, neišskiriant nei komunistų ir kairiųjų socialistų partijų. Visas pasaulis mato, kad sovietai tas salas užvaldė tik po II-tro pasaulinio karo. Nors japonų gyventojų tose salose šiuo metu nėra, jų netekimas labai nuskliaudžia šiaurinės Japonijos žvejus, kurie daug metų uždirbdavo pragyvenimą gaudydami prie tų okupuotų salų žuvis, vėžiūnus ir rinkdami valgomas jūrų žoles.

Sovietų Sąjunga, okupavusi šiaurines japonų salas, nustatė teritorinius vandenius 12 mylių nuo kranto, nors pati Japonija pripažįsta tik 3 mylių vandenius. Nuo 1946 metų iki pernai metų pabaigos sovietai konfiskavo 1,336 japonų žvejų laivus su 11,316 žvejų. Begaudydami japonų laivus, sovietai nuskandino 22 laivus ir 32 japonų žvejai žuvo.

Japonijos vyriausybė, neatsisakydama tų salų, sutinka palaikyti jų atidavimo, tačiau norėtų išnaudoti žuvingą vandenį apie tas salas. Šių salų klausimas yra didžiausias sovietų-japonų trinties šaltinis, kada santykiai tarp abiejų valstybių vis gerėja. Prekyba užpurna pasiekė 730 mil. dol., o pernai — dar daugiau. Japonai perka sovietų miško medžiagą, anglis, geležies rūdą, medvilnę ir naftą. Sovietai gauna japonų pramonės gaminių, tekstilės ir mašinų. Japonija padeda sovietams statyti naują uostą prie Nachodkos. Aptariama su japonų pagalba išvyti Sibiro žemės turtų išnaudojimą. Santykiai tarp sovietų ir japonų tiek pagerėjo, kad nekartą komunistinė Kinija yra užsiminusi apie "apsupimą".

Lenkija išmetė Šteto vadus

VARŠUVA. — Lenkijos komunistų partijos vadovybė pašalino iš pareigų Šteto partijos skyriaus vadą Anton Walaszek ir paskyrė iš Varšuvos centro komiteto narij, organizacinio skyriaus vicepirmininkę Eugeniją Dlubeką. Pašalintas ir Walaszeko padėjėjas Henryk Huber, jo vieta atiduota Šteto laikraščio redaktoriui.

Iš Lenkijos pranešama, kad darbininkų riaušių metu visą miestą valdė darbininkų taryba. Penkias dienas streikuotojai išlaikė pagrindines miesto įstaigas. Laikraštis "Głos Szczecinski" pirmame puslapyje buvo pasiskelbęs esąs "streikuotojų organas".

◆ Vokiečių prekinis laivas nuskendo per dvi minutes toje vietoje, kur pirmadienį nuskendo Panamos tanklaivis. Spėjama, kad vokiečių laivas užkluvo už nuskendusio laivo dalies. Žuvo 18 jūreivių.

IŠ VISO PASAULIO

JERUZALĖ. — Miesto taryboje kilo ginčas dėl naujų statybų, kurios numatytos buvusioje Jordano Jeruzalėje. Kai kurie tarybos nariai skundėsi, kad daugiaaukščių namų statyba pakeis tradicinį Jeruzalės veidą. "Skubios politinės priežastys" verčia miestą plėsti.

MINNEAPOLIS. — Lošimo kortų įmonė išsiuntė į P. Vietnamą nemažą siuntinį vien Pikų Tūzų. Pasirodo, kad ta korta Viet Congui reikiama nelaimė. Ji laikoma blogų dvasių simboliu. Komunistai vengia tokių takų džiunglėse ar įrengimų, ant kurių prikibinta korta — Pikų Tūzas.

BERLYNAS. — Naujieji Lenkijos komunistų vadai pirmadienį lankėsi Rytų Vokietijoje pas Ulbrichtą.

TEL AVIVAS. — Izraelis jau turi lygiai tris milijonus gyventojų. Žmogus, kuris tą skaičių pasiekė, buvo imigrantas iš Sov. Sąjungos Natan Čerolinkov, iš Leningrado. Jis buvo Izraelyje pagerbtas, apdovanotas pilietybe.

ALBANY. — New Yorko valstijos legislatura nutarė leisti rinkimuose balsuoti nuo 18 metų. Lapkričio mėnesį šį konstitucijos pakeitimą turės patvirtinti gyventojų referendumas.

CAPE KENNEDY. — Apollo 14 astronautai pradėjo gyventi izoliuoti, besirengdami savo kelionei į mėnulį. Nenorima, kad astronautai užsikrėstų kokiomis bacilomis, kurios su jais galėtų patekti į mėnulį. Kelionė prasidės sausio 31 d.

MASKVA. — Gegužės 30 d. Zagorsko vienuolyne suvažiavo visi rusų sentikių vadai rinkti naujo patriarcho, vietoj balandžio mėn. mirusio Aleksiejaus, 92 metų amžiaus.

BERKELEY. — Kalifornijos astronomų grupė išaiškino netoli Pieno Tako du didelius naujus žvaigždynus, kuriuos iki šiol dengė tiršta žvaigždžių dulkių užuolaida.

NEW DELHI. — Britanijos premjeras Heath lankėsi Indijoje, kur jis tarėsi su premjere Gandhi ir padėjo vainiką ant Mahatmos Gandhi paminklo. Britų premjeras stengiasi įtikinti Indiją, kad britų ginklų pardavimas Pietų Afrikai bus naudingas ir Indijai, nes tie ginklai, daugumoje laivai, saugos ir Indijos vandenyną, kur vis didėja sovietų įtaka.

PARYŽIUS. — Čia mirė 87 metų žinoma madų kūrėja Gabrielle Chanel. Ji dar ruošėsi eiti pavasario madų pristatymui ateinančių mėnesį.

◆ Čilėje arabai puolė Jordano ambasadą, reikalaudami, kad Jordanas nepersekiotų palestiniečių.

Aplinkos teršimo susirūpino ne viena Amerika. Šis plakatas, rodomas motinai ir vaikui su dujokauke, kabo Vienoje, Austrijoje.

BETHLEHEM PLIENO BENDROVĖ VĖL PAKĖLĖ STATYBOS PLIENO KAINAS

WASHINGTONAS. — Bethlehem plieno korporacija paskelbė, kad ji pakelia kainas statybose vartojamam plienui ir laivų statybai vartojamoms plieno plokštėms. Pakėlimai siekia 17 dolerių vienai tonai plieno, kas sudaro apie 12%. Kada pernai ta pati bendrovė pakėlė kainas savo gaminiams, ji kartu paskelbė garantiją, kad per ištisus metus kito kainų pakėlimo nebus. Šį kartą bendrovės pabrėžė, kad ji negarantuoja, kad nepais dar kartą pakelti kainas. Mapoma, kad plieno darbininkų uaijai liepos mėnesį pradės derybas dėl naujos darbo sutarties, bendrovė pažadėjusi darbininkams didesnes algas, vėl pakels gaminių kainas.

Neabejojama, kad Bethlehem bendrovės pavyzdžiu paseks ir kiti plieno gamintojai. Bendrovė po United Steel yra didžiausia įmonė Amerikoje. Washingtono prezidento ekonominių patarėjų vardu vienas pareigūnas pareiškė, kad vyriausybė nepateiktė savo nusistatymo nesikišti į atskirus kainų pakėlimus. Kaip žinoma, prezidentai Kennedy ir Johnsonas kelis kartus kovojo prieš bendrovių pakeliamas kainas. Kartą prezidentas Kennedy net privertė atšaukti kainų pakėlimus, pagrasindamas atšaukti vyriausybės užsakymus tai bendrovėi streikui.

Statybos ir laivų dirbtuvių plieno pabrangimas neatšilėp tuoj į vartotojų kainas, kaip atsiliepa automobilių ar maisto dežūčių medžiagų pabrangimas, tačiau ilgainiui šis didelis kainų pakėlimas prisidės prie infliacijos augimo.

Paskutiniu metu plieno liejyklose padaugėjo užsakymų. Jones ir Laughlin plieno bendrovė vėl pašaukė į darbą apie 2,000 atleistų darbininkų. Praėjusios savaitės plieno gamyba pakilo 2% lyginant su savaitę prieš jį.

Sukilimas nepavyko

LA PAZ. — Bolivijos dešiniųjų karininkų sukilimas nepavyko. Per septynias valandas valdžiai ištikimi daliniai ir darbininkų, studentų grupės atstatė tvarką, o sukilimo vadai išslapstė užsienio valstybių ambasadose. Valdžios laikraščiai kaltina Braziliją ir kitas valstybes, kad jos prisidėjo lėšomis prie samokslų.

Sukilėlius rėmė karo mokykla ir Ingavi pulkas, kuris stovi sostinėje. Jis bus perkeltas į Bolivijos-Brazilijos pasienį. Pranešimai nieko nesako apie žu-

Sumažins biznio įmonių mokesčius

WASHINGTONAS. — Prezidento Nixono vyriausybė nutarė padėti biznio korporacijoms pakelti gamybą ir gauti naujų lėšų ateities investavimams. Vyriausybė, nelaukdamas Kongreso sutikimo, nutarė palengvinti biznio korporacijų pajamų mokesčių našta. Korporacijoms bus leidžiama greičiau ir daugiau nurašyti nuo mokesčių už mašinų ir įrenginių nusidėvėjimą.

Bus pagreitintas laikas, po kurio biznierių galės atstatyti iš savo mokamų mokesčių mašinų nusidėvėjimo nuostolius. Kartu bus leidžiama ir daugiau atskaityti už nusidėvėjimą. Tos lengtos žymiai sumažins korporacijų mokesčius ir paliks daugiau lėšų naujiems investavimams.

Nors pati vyriausybė gaus mažiau lėšų, sumažėjus biznio įmonių mokesčiams, tačiau vyriausybė tikisi ekonomikos pakilimo ir daugiau darbų. Naujoji nuostatai sutaupysia įmonėms pirmais metais 1.8 bilijonus dol., o vėliau — dar daugiau.

Jordanas kovoja prieš partizanų

AMMANAS. — Jordano karalius Husseinas iš Londono ligoninės pasiuntė laišką savo broliui princui Hassanui. Karalius pritaria savo vyriausybės pastangoms suvaldyti palestiniečių partizanų, kurie nesiskaito su Jordano valdžia.

Po didžiųjų kovų Jordane buvo susitarta, kad partizanai negyvens miestuose, toli nuo fronto linijų, bet bus perkelti prie Izraelio sienų, kur jie galės kovoti prieš izraelitus ir laisvinti okupuotas žemes. Matyt, partizanams tokia išeitis nemaloni. Jie geriau mėgtų ginkluoti paraduoti toliau nuo fronto linijų.

Jordano kareiviai suėmė 100 partizanų ir nugalėję juos prie Sirijos sienos, paleido. Sirijos premjeras al Assad pasiūlė tarpininkauti Jordano kovose su palestiniečiais ir pareikalavo, kad Jordano kariuomenė nepersekiotų partizanų.

Karalius Husseinas, kurio šeima gyvena Londone, gydosi klinikoje nuo pervargimo.

KOMITETAS PASIDARĖ KOMUNISTŲ VEIKLOS IR PROPAGANDOS ĮRANKIU

NEW YORKAS. — Amerika ir Britanija pasitraukė iš Jungtinių Tautų Kolonijinio komiteto narių tarpo. Jau seniai vakarų pasaulio valstybės skundžiasi, kad to komiteto pažiūros į kolonijas yra labai vienpusiškos. Komitete susiblokavo Azijos, Afrikos ir komunistinių valstybių atstovai. Pernai iš komiteto pasitraukė Norvegija, Italija ir Hondurasas, o Australija pasitraukė 1968 metais. Ją komitete pakeitė Fijų salos. Šis pasitraukimas yra pirmas kartas, kada Amerika išėitų iš kurio nors JT komiteto.

Kinija stiprina pasienio sargybas

HONG KONGAS. — Komunistinės Kinijos direktyva pasienio Kwangtungo provincijos valdžiai pateko į Hong Hongą. Iš to įsakymo matosi, kad Pekinas stengiasi dar daugiau sustiprinti pasienio apsaugą, kad gyventojai visi negalėtų pabėgti į Hong Kongą. Valdžios instrukcijose įsakoma šauti į kiekvieną bėgantį, o pagautus bausti bausmėmis, nemažesnėmis, kaip 10 metų kalėjimo.

Per metus apie 8,000 kinų pabėga iš Kinijos. Vienu metu net 200 jaunų kinų perplaukė jūros tarpą, tris-penkių mylias iš Kwantungo į Hong Kongą paplūdimius. Britų valdžia leidžia pabėgusiems pasilikti, tačiau sučiuptus jūroje, beplaukiančius į Hong Kongą, sugrąžina atgal. Kinijos valdžia, kaip visiems komunistų režimams, priima, į laisvę bėgančius vadina "liaudies priešais, išsigimėliais ir išdavikais". Pastaruoju metu pabėga net ir aukšti partijos pareigūnai bei armijos karininkai. Todėl įsakyta "didinti budrumą ir ginti tėvynę".

Jungtinių Tautų kolonijinis komitetas kolonijomis laiko tik tokias tautas, kur balti valdo juodus. Komitetas nei karto nepagalvojo pasisakyti prieš pačią didžiausią Sovietų Sąjungos imperiją, kur rusai valdo ir išnaudoja milijonus svetimų tautų Europoje ir Azijoje. Komitetas neatkreipė dėmesio į sovietų priepasidėjimą lietuviams, latviams, estams, ukrainiečiams, totoriams ir kitoms tautoms. Komitetas reikalauja laisvės Besutolando gyventojams ar Vakarinės Teritorijos Pietų Afrikoje gentims džiunglėse, tačiau nėra pasakęs nė vieno žodžio už okupuotas tautas sovietijoje. Toks komiteto veidmainiškumas ir privertė Britaniją ir Ameriką pasitraukti iš jo narių tarpo.

Teismas svarstys boksinko bylą

WASHINGTONAS. — Aukščiausias Teismas nutarė svarstyti boksinko Casius Clay, kurs pasivadino Muhammad Ali, apeliacijos prašymą ir nuspręsti, ar jis turėjo būti atleistas nuo karinės tarnybos ar ne. Ši byla bus svarstoma balandžio mėnesį. Todėl Clay galės netrukdomas boksotis kovo 8 d. dabartiniu pasaulio čempionu Joe Frazier, kuriam buvo pripažintas čempiono titulas, kada Clay titulo neteko dėl atsisakymo tarnauti kariuomenėje.

Būsimos Clay-Frazier rungtinės atnė rekordinį finansinį laimėjimą abiem boksinkams. Su visomis televizijos ir filmų teisėmis Casius Clay yra garantuotas gauti du su puse milijono dol.

Boksinkas Clay į kariuomenę buvo pašauktas 1966 metais. Jis atsisakė stoti kariuomenėn dėl savo religinių-Juodųjų musulmonų — įsitikinimų ir pareiškė: "Aš nieko neturiu prieš tuos Vjet Congus".

Jo byla pasiekė Aukščiausiąjį Teismą, kuris gali atmeti žemesnių teismų sprendimus ir Clay paleisti, nes paskutiniu metu teismas sušvelnino prietaraujančių karui kaltinamųjų traktavimą.

◆ Maskvos žydai irgi įteikė protestą Amerikai, sakydami, jog ir žydų tarpe pasitaiko fašistų, kaip New Yorko žydų gynybos lyga.

Žydai pasmerkę smurto veiksmus

NEW YORKAS. — Karingosios žydų gynybos lygos veiksmus pasmerkė New Yorko miesto meras Lindsay, sakydamas, kad išsišokimai prieš sovietų diplomatus New Yorke gali tik ap sunkinti sovietų žydų padėtį.

Lygos darbus pasmerkė ir trys Amerikos žydų organizacijų vadai: žydų šalpos organizacijų federacijos pirm. Max Fisher, Amerikos žydų konferencijos sovietų žydų reikalams pirm. Harshel Schachter ir didžiųjų žydų organizacijų prezidentų konferencijos pirm. William Wexler. Jų pareiškime sakoma, kad nedidelės grupės žydų darbai kenkia visai žydijai ir tik sukelia užuojautą sovietų diplomatams ir įstaigoms.

Amerikos žydai iš 27 miestų pasiuntė prezidentui Nixonui pareiškimą, kuriame pasmerkiami sovietų įstaigų bombardavimai ir diplomatų persekiojimai. Net ir trys žydai, kurie pernai gavo leidimą išvažiuoti iš Sovietų Sąjungos, pasmerkė nelegalius gynybos lygos veiksmus, nes jie tik apunkina sovietų žydų pastangas gauti leidimus išvažiuoti į užsienį.

Mūsų SKAUTIJA

LEIDŽIA LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA
REDAGUOJA SKTN. BALYS VOSYLIUS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

VIII-JI METAI

NR. 2 (306)

Susipažinkime

SU VYTAUTU KAMANTU,

naujuoju JAV Liet. Bendruomenės Tarybos Pirmininku

Gimęs 1930 kovo 25 Macikų kaime, Šilutės valsčiuje ir apskrityje, 1944 Sakių gimnazijoje baigė 4 klases, o 1949 baigė Eichstaetto, Vokietijoje, lietuvių gimnaziją. Į JAV atvyko 1949, metus laiko gyvena New Yorke, 1950-68 Clevelande, nuo 1968 gyvena Darien, Illinois.

1951-53 (Korėjos karo metu) tarnavo JAV kariuomenėje. 1954. 59 studijavo ir baigė mechaninę inžineriją Fenn College, gaudamas Bachelor of Mechanical Engineering laipsnį. Dirba kaip vyriausias mechanikas inžinierius vienoje statybos konsultantų firmoje, yra registruotas profesionalus inžinierius keliose valstybėse, priklauso eilei amerikiečių organizacijų.

Daug dirbo skautų eilėse, yra skautininkas, baigęs Gilwell Park skautų vadovų mokyklą, apdovanotas Veliavos žymeniu bei Už Nuopelnus, Lelijos ir Padėkos ordinais. Studentų skautų Korps! Ytis senjoras, filisteris, Filisterių Skautų Sąjungos CV narys.

1954-59 priklausė Lietuvių Studentų Sąjungai. Po studijų buvo Lietuvos žurnalui remti komiteto pirmininkas, pakeltas į Studentų Sąjungos garbės narius.

Clevelande gyvenamas priklausė Balfui, buvo Altos skyriaus valdybos narys, Lietuvių Inžinierių ir Architektų skyriaus narys, Lietuvių Veteranų Sąjungos Ramovės narys (Kerio žurnalo atstovas), bendradarbiavo Drauge, Dirvoje, Mūsų Vytėje, kitur.

Lietuvių Fondo Kontrolės komiteto pirmininkas, 1969 m. suvažiavimo sekretorius, 1970 m. suvažiavimo pirmininkas. Priklausė Balso Lemonto skyriui, JAV LB Lemonto apylinkės valdybai, buvo Lemonto Lituanistikos mokyklos tėvų komiteto sekretorius 1968-70, dabar yra tos mokyklos mokytojas.

1954 įsijungė aktyviai į JAV Lietuvių Bendruomenės darbus. Ėjo pareigas Clevelando apylinkėje. 1958 įėjo į JAV LB Centro Valdybą kaip narys jaunimui ir informacijai, 1961 išrinktas į JAV LB III-ją Tarybą ir buvo Tarybos sekretoriumi. 1963 II-jo PLB Seimo narys, išrinktas į PLB Valdybą, ėjo vicepirmininko jaunimui ir informacijai pareigas 1963-68, buvo Pasaulio Lietuvių redakcinio kolektyvo narys. Rūpinosi I-jo

VYTAUTAS KAMANTAS

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso rengimu, pirmininkavo PLJK Finansų Komissijai, sutelkusiai arti 100,000 dolerių, ir vadovavo PLJK Talkos Komissijai, surinkusiai 140,000 parašų Jaunimo Peticijai. Buvo PLB Jaunimo Sekcijos pirmininkas. 1967 išrinktas į JAV LB V-ją Tarybą ir 1970 į VI-ją Tarybą. 1968 buvo III-jo PLB Seimo narys. 1969 dirbo JAV LB ruošto Mokslų ir Kūrybos Simpoziumo techninėje komisijoje. 1970 išrinktas JAV LB Tarybos pirmininku.

KAS ATIDARĖ VARTUS Į PLATŲJ PASAULĮ?

Sausio 15-įjį artėjant

Prieš 48 metus, šaltą sausio 15 dieną, negausios lietuvių sukilėlių gretos Klaipėdoje privertė pasiduoti santarvininkams, ir virš prefektūros suplevėsavusi Lietuvos trispalvę paskelbė pasauliui, kad daug šimtmečių svetimųjų junga nešęs Klaipėdos kraštas grįžo prie laisvos Lietuvos.

Ši diena liko Klaipėdos atvadavimo švente, kurią kas metai minį jūrinės idėjos ir

VEIDAI

IR DARBAI

★ Visi kviečiami į Klaipėdos minėjimą Chicagoje. Jūrų skautų "Nerijos" vietininkija ir Lituanicos tunto jūrų skautai sausio 17 d. (sekmadienį), 11 val. ryto, Gage Park Fieldhouse (55

Lietuvos, kaip laisvos jūrinės valstybės, atstatymo siekėjai.

Per šimtmečius lietuvių tauta ir jos vadai nebuvo pajautę, kad Baltijos jūros vandenys Lietuvai buvo daug svarbesni, negu Polocko ar Naugarduko žemės. Nepriklausomybę atgavusios Lietuvos žvilgsnis nukrypo į vakarus, kur kelią rodė mėlynieji Baltijos jūros plotai. Vieninteliškai Lietuvos vartai į platųjį vandens kelią buvo Klaipėda su savo jūrinio uosto. Šiuos vartus Lietuvai atidarė 1923 m. sausio 15 d. sukilėliai.

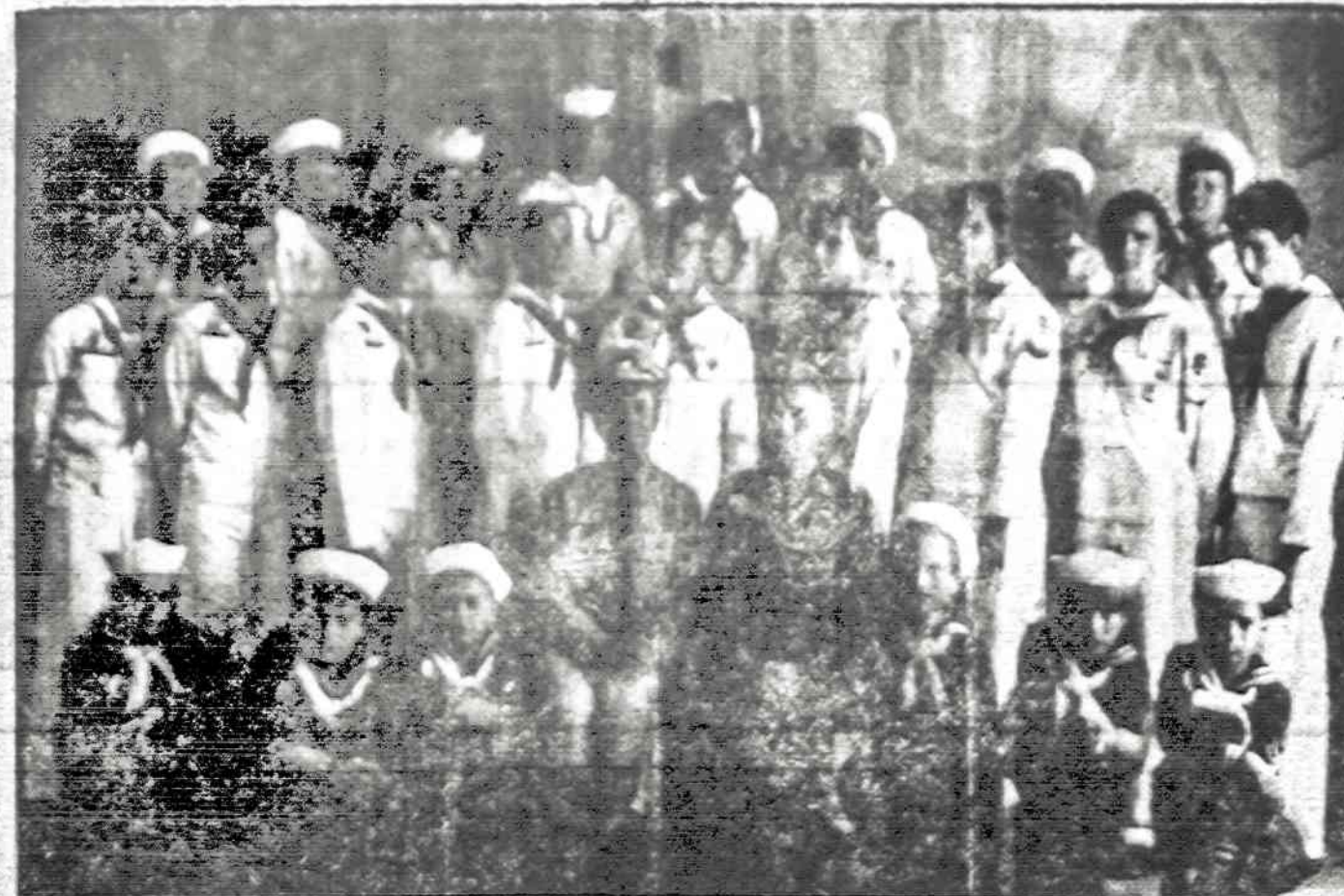
Lietuviams jūrų skautams Klaipėda irgi buvo pirmasis kelias į platųjį pasaulį.

Iš čia jachtos su patyrusiais jūrų skautais buriavo į Latviją, Švediją ir kitur. Klaipėda suteikė mūsų jūrų skautams tikrąjį jūrinį patyrimą ir skaudžiomis pamokomis priminė, kad audringoji jūra reikalauja daug didesnio budrumo iš savo vaikų, negu kad ramioji žemė. Ramiam lietuviui būdai nelengva buvo priprasti prie neramių bangų, tačiau po trumpo laiko

buvę jūrų skautai užėmė laivų kapitonų tiltelius ir išnešė Lietuvos trispalvę į pasaulio plačiuosius okeanus.

Pro tuos vartus — Klaipėdą — veržėsi ne tik vakarų mokslo ir technikos šviesa, bet plaukė ir gausios ekonominės gėrybės Lietuvos žmonėms ir pramonėi.

Minėdami Klaipėdos atvadavimo dieną, pasiryžkime testuoti sukilėlių žygį, kad Klaipėda, jos kraštas ir visa Lietuva vėl džiaugtųsi laisve ir nepriklausomybe. j. v. s. Br. J.

CHICAGOS JŪRŲ SKAUTŲ ALGIMANTO LAIVAS ATSISVEIKINA SU SAVO VADU.

Viduryje sėdi: kairėje — buv. laivo vadas ps. J. Jovaras, dešinėje — Lituanicos tuntaininkas S. Z. Jaunius. Šiems metams ps. J. Jovaras buvo išrinktas jūros budžių Prez. Smetonos igulos vadu.

B. Juodelio nuotr.

ir Western gatvių kampas) rengia Klaipėdos Minėjimą.

Programą sudarys iškilminga sueiga, Klaipėdos prisiminimai ir linksmoji dalis — skautiškas lauželis, kurį atliks jūrų skautės ir jūrų skautai. Oficialią dalį ves j. v. s. Br. Juodelis, o lauželį — "Nerijos" laužavedės.

Į minėjimą yra pakviesta LSS Vidurio Rajono vadovybė, tų vadovės-vai, Klaipėdos Krašto Bičiulių Draugija ir Chicago jūrų šauliai. Dalyvauti kviečiami ir visi skautų-čių vadovai, jūrų skautų-čių tėveliai, rėmėjai ir bičiuliai. Kviečiami ir visi anksčiau buvę Seserijos ir Brolių jūrų skautų-čių vienetų nariai bei vadovai-vės, kurie šiuo metu nedalyvauja aktyvioje LSS vienetų veikloje.

Iki pasimatant Klaipėdos Minėjime.

★ Juostų audimo idėja ir praktika plinta Atlanto Rajone. Ps. A. Katinienė, rajono tautinio lav. sk. vedėja, smarkiai ragina vietovių vadovus mokyti seses juostas austi. Yra norima, kad kiekviena sėdė, baigusi skautų patyrimus, turėtų nuaudus nors vieną juostą ir mokėtų ją užsiesti. Jeigu mes 10-čiai sesių parodome, kaip reikia juostas austi, iš jų bent 2-3 atsiranda geros audėjos ir pamėgsta audimą. Tai turėtų būti vienas iš lietuviškos tautodailės palikimų jauniesiems kartai. Pasistenkime, kad visos mūsų seserijos skautės žinotų, kas yra juosta, kaip ją užsiesti, kaip nusiusinti ir kaip ją panaudoti. V. S.

★ Trumpai iš Kanados. Gruodžio 19 d. per šatrijos skautų tunto suruoštas bendras abiejų tų Kūčias skudutininkai ir kanklininkai oficialiai pasivadino "Skautininko Stepo. Kairio muzikiniu vienetu".

Inž. H. Lapas jūrų skautų laivų namuko statybai paaukojo \$100. Skautiškas acii.

Romuvos narių visuotiniame metiniame susirinkime į komitetą išrinkti du nauji nariai — K. Asevičius ir J. Mačiulis, pasitraukus dr. V. Kvedarui ir J. Baltaduoniui. Šiems metams stovyklavietės k-to pirmininku išrinktas B. Saplys. Č. S.

★ B. Vindašius — naujas Kernavės tunto tėvų k-to pirmininkas. Gruodžio 16 d. susirinkęs naujai išrinktasis "Kernavės" tunto tėvų komitetas pareigomis pasiskirstė taip: B. Vindašius — pirmininkas, I. Rimavičienė — vicepirmininkė, R. Chiapetta — sekretorė, F. Daukus — išdininkas, R. Reklaitienė ir L. Kinderienė — renginių vadovės.

Naujam komitetui linkime geriausios sėkmės ateities darbuose!

★ Trumpos dienos — ilgos naktys: atėjo vakaronės. "Zemynos" dr-vės sesės buvo pakviestos dalyvauti sktn. ir ponios Rupinskų svetinguose namuose vykusioje vakaronėje, kurioje su "Perkūno" ir Vinco Krėvės dr-vių broliais linksmai praleido vakarą. Rodant ekrane praėjusios vasaros stovyklos skaidres, įdomu buvo pamatyti ir "atpažinti" save ir kitus. Kaip gyvi, atgijo stovykliniai vaizdai

Dar ir dabar su dėkingumu skautiškai Rupinskų šeimai ir jas pasivietusiems broliams jos tebeprisimena šią malonią "sesių ir brolių susiatinimo šventę"!

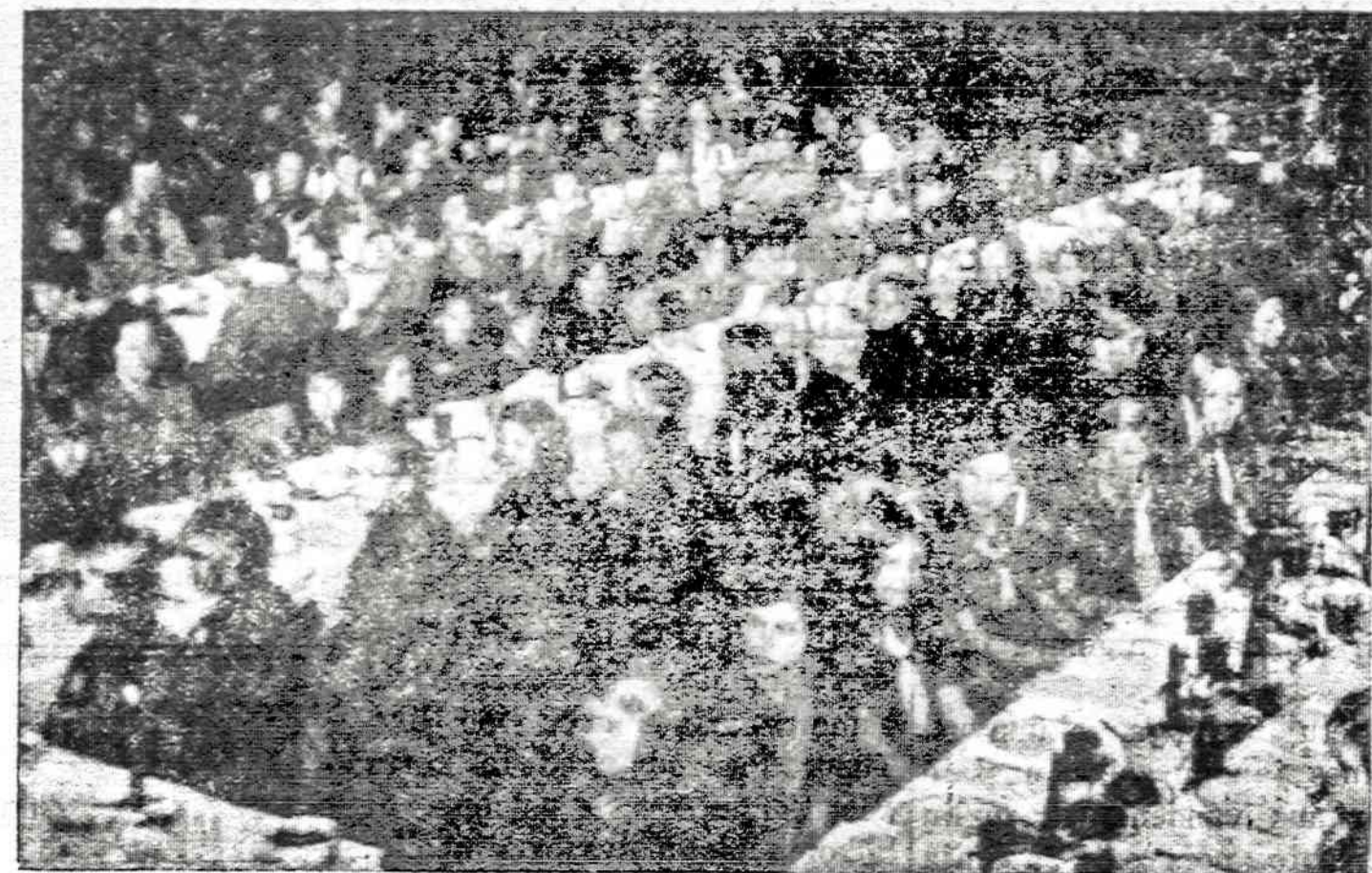
Kita panaši popietė buvo suruošta "Mirgos" dr-vės sesių, jų draugininkės vyr. sk. RR. Naitytės namuose gruodžio 13 d. Čia susirinko net trijų draugovių broliai: pulk. J. Sarauskas, Algirdas ir "Perkūno". Per 30 brolių ir sesių, susėdę ratu, susipažino, kiekvienas pasisakė, kas esąs. Po to visi pažaidė žaidimą su obuoliu. Ir šioje popietėje visiems buvo malonu pamatyti save, draugus ir vadovus, kai brolis G. Plačas ekrane ėmė vedžioti po Rako ažuolyną praeitų metų stovyklos keliais ir takeliais. Brolio L. Martišo skaidrėse daugelis pamatė save beišskylančius ir rudens sporto varžybose bepraktikuojančius. Viskas, kaip geram kino teatre: maloni aplinka, muzika ir net vaisės!

Girdima, kad tokios vakaronės ar popietės jaunimo yra mėgiamos. Gera būtų jų ir dažniau suruošti, iškilų sezonui pasibaigus.

Asenajus Nanyjė besidalinant dovomis: iš gausybės bent vieną persiusti vargstantiems. "Mirgos" dr-vės sesės atlieka savo gerąjį kalėdinį darbą, nors Kalėdos jau ir praėjo. Jos iš gautų kalėdinių dovanų skiria po vieną užjūrio sesėms, kurių Kalėdų Senelis negalėjo taip gausiai apdovanoti. Su savo artimu dailinantis tuo, ką gavai ir kuo džiaugiesi, pratęsia kalėdinę švenčių nuotaiką.

★ Asvano užtvanka, baigta statyti 1964 m. ir drėkinanti Nylo pakrantes Egipto žemėje, padarė įtakos Viduržemio jūrai. Joje pakilo vandens temperatūra ir druskingumas. Tai dar ne viskas. Nylo upė atnešdavo daug daugiau organinės medžiagos, kuria maitindavosi žuvis. Dabar egiptiečių žvejai mažiau pagauna sardinių.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS

SKAUTŲ IR SKAUCIŲ BENDROS KŪČIOS TORONTE, KANADOJE, įvykusios gruodžio 19 d. Prisikėlimo parapijos salėje.

S. Dabkaus nuotr.

An important reason for buying Bonds when you're young is for when you're old.

Someday you're going to retire. Let's hope you're ready. Let's hope that you won't be living off your children. Let's hope you'll have more to live on, and for, than Social Security. Let's hope you'll be self-sufficient, able to grow old with dignity, respected by others and able to keep your own chin up. Let's hope you're planning for tomorrow. Regardless of the ups and downs of your other assets, you have to start with a nest egg, a kitty, something in the sock you can always depend on. One way you can do this most painlessly is by participating in the Payroll Savings Plan where you work or the Bond-a-Month Plan where you bank. U.S. Savings Bonds now pay 5% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year; thereafter 5.20% to maturity). That's the highest rate ever. Let's not hope for a better tomorrow. Let's plan on it.

Bonds are safe. If lost, stolen, or destroyed, we replace them. When needed, they can be cashed at your bank. Tax may be deferred until redemption. And always remember, Bonds are a good way to save.

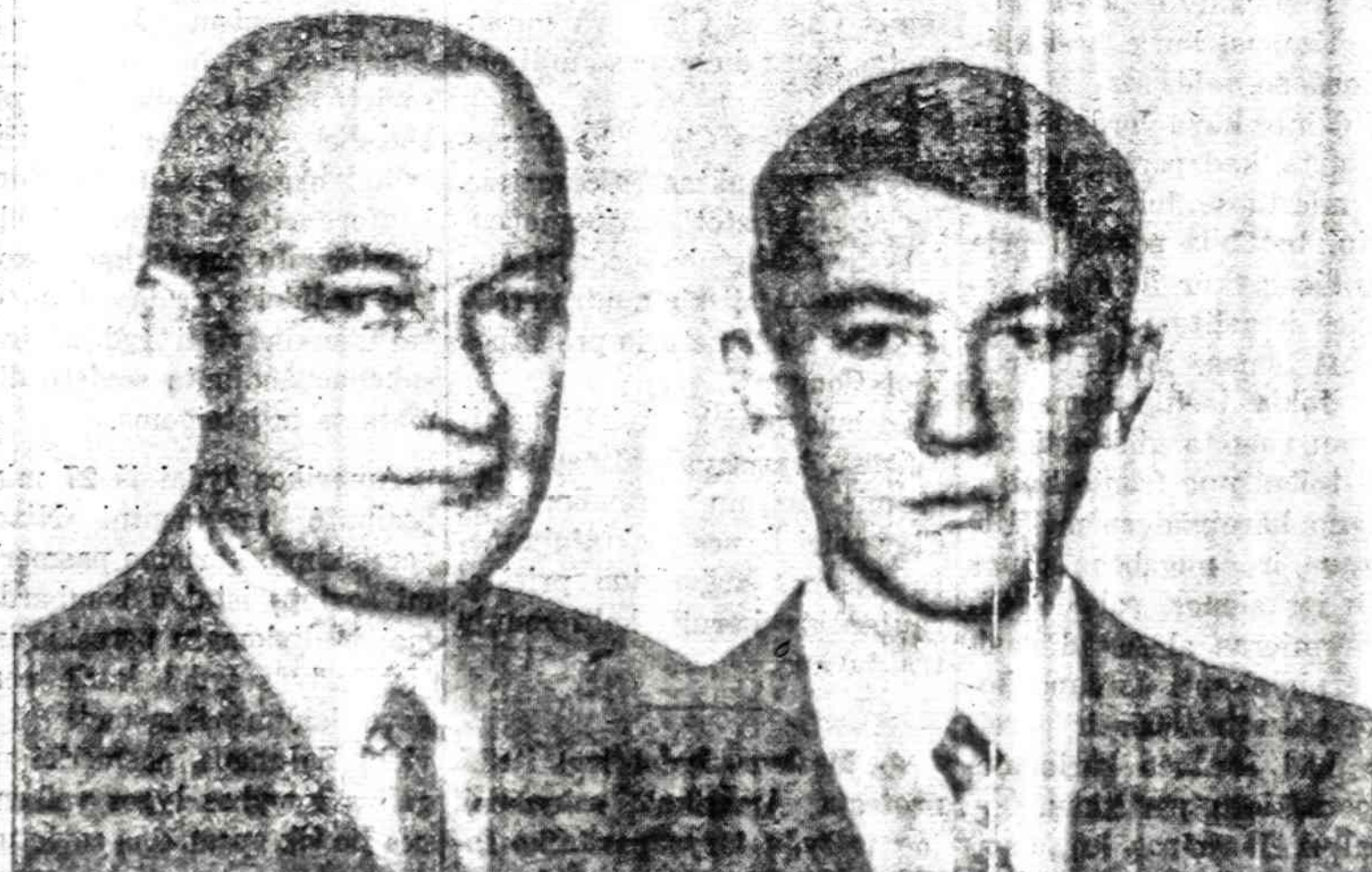
Take stock in America. With higher paying U.S. Savings Bonds.

© The U.S. Government does not own the information contained in this advertisement. The Department of the Treasury and the Federal Reserve Bank.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

ILIUSTRACIJA IS "RAMBYNO" SKAUTŲ LAIKRASTELIO NR. 1 (3):

Pranas ir Algirius Brazinskai.

AR TIKRAI PRIEŠAS NEPASIEKIAMAS?

Redaktoriams Juozui Vaišnui, S. J., sekasi nebėgiu, kaip įgudusiam vyrui armoniškai taisyti. Užgroja ir storais ir plonais balsais. Išdidžiai šaukėsi Muravjovo, jam nepatinkamą spaudą uždrausti, dabar lapės balseliu prabilo, jog Muravjovas tepaminėtas stilistiniais sumetimais. Linki, kad redaktoriai patys apvalytų leidinius nuo šiukšlių.

O kaip — ar „Laiškų Lietuvams“ redaktoriai sugeba savo straipsnius nuo nesąmonių apvalyti, kurias galima juk ir šiukšlėmis pavadinti? Nuo Muravjovo jis lapkričio numeryje (1970 m.) nukeliavo į žmogžudžių rekomendaciją. „Veidmainiški žmogžudžiai“ — tokiam straipsnyje pasisakoma prieš abortus, prieš negimusius vaikų žudymą, bet patariamai žudyti pensininkus, ligonius ir negabiuosius. Originaliai tasai išradimo jo jėzuito patarimas taip skamba:

„O jeigu jau būtinai norite žmonijos augimą kontroliuoti žmonių žudymu, tai būkite logiški ir protingi — vertėnu žudykite pensininkus, ligonius ir negabiuosius. Tada bent bus vykdoma mažėjančiai žmonijai naudinga selekcija“.

Kartą prezidento A. Smetonos pagerbimo susirinkime ar iškilmėje vienas Čikagos tautininkų kalbėtojas kuniga jėzuitą Vaišinį, lyg pajaukai, pavadino „antruoju Vaizgantu“, mat, šis jėzuitas pamokslė gražiai apie Smetoną pakalbėjęs. Na, ir tasai „antrasis Vaizgantas“ pataria žudyti pensininkus, ligonius ir negabiuosius, tuo atsieikiant „naudingą selekciją“. Nieko nepadarysi, tai faktas, jog taip kunigo ne tik protaujama, bet ir žurnale rašoma.

Tur būt, kad „Laiškų Lietuvams“ redaktoriai nesijaučia priklausę tai kategorijai, kuri jo lemiamą žudymui. Kun. Vaišnis nėra pensininkas, ne atrodė ir ligoniui, bet ar visi

„Laiškų L.“ skaitytojai nubalsuotų, kad jis priklauso gabių žmonių kategorijai, tai dar didelis klausimas? Matėm, kad jis gabus, meiliažodžiaudamas apie Smetoną pakalbėjęs, sugeba Muravjovo šauktis, rašo pamokymus spaudai, bet pats nesugeba savo straipsnių nuo nesąmonių, šiukšlėmis lygių, išvalyti.

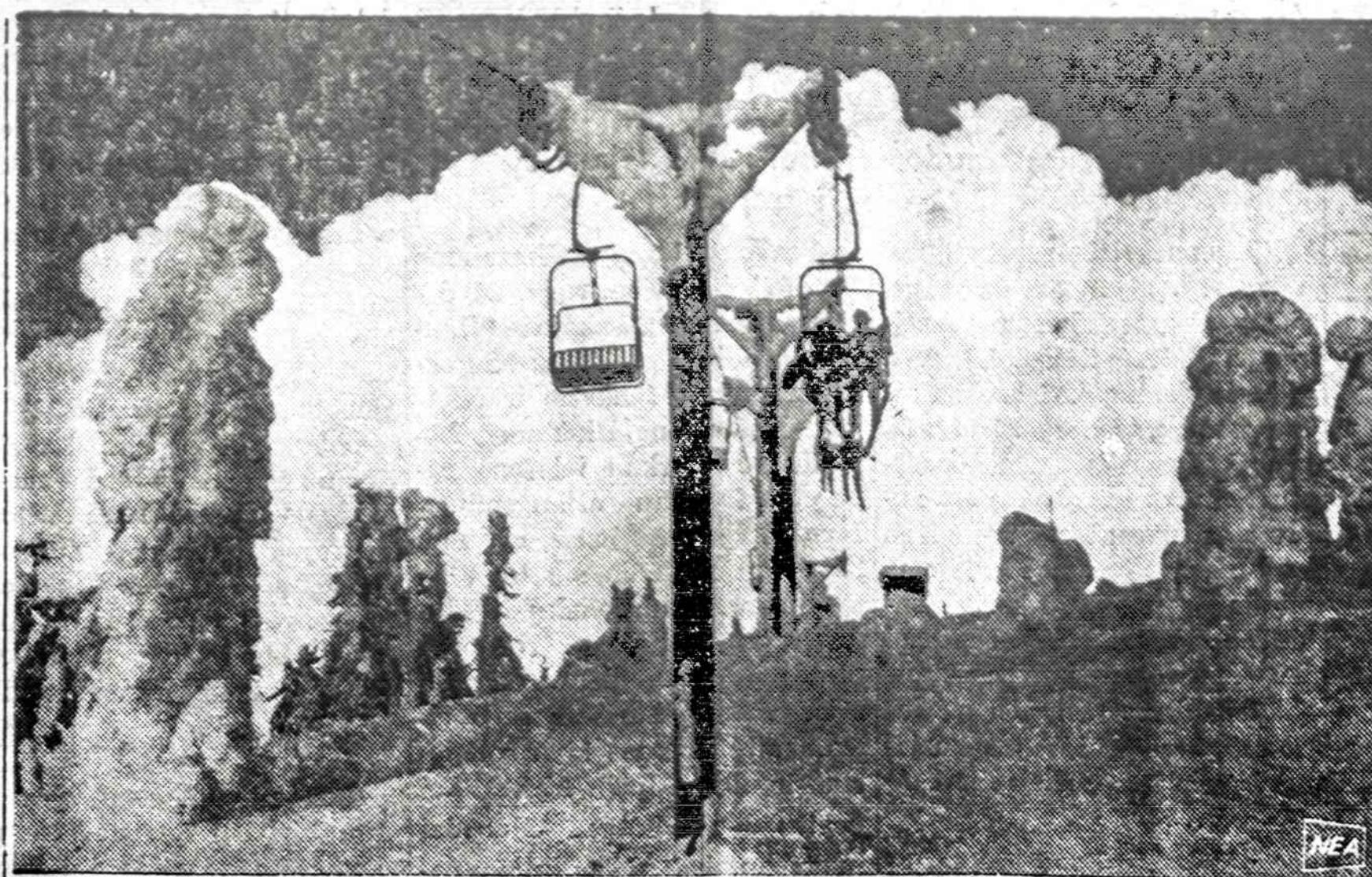
Nelengva yra kun. Vaišniui „Laiškų L.“ redaguoti, kai jis tą darbą paėmė po tokio jau ne ir gausaus redaktoriaus Kestutio Trimako, S. J. Anam talentingam redaktoriui nereikėjo skųstis nei bendradarbių trūkumu nei jėgų ribotumu.

Dabartinis redaktoriaus neriasi iš kailio, beieskodamas žurnalui medžiagos. Sunku esą jam bendradarbių prisipašyti, tad leidžia žurnale pasisakyti tokiems autoriams, kurie savo straipsniuose ima nuvertinti ir pajaukti išeivių kovą prieš komunizmą. „Laiškuose L.“ rašo ir tokie žmonės, kurie kituose laikraščiuose yra pasisakę ne už bendradarbiavimą su pavergtais tautiečiais, bet už bendradarbiavimą su Tarybų Lietuva, su rusų okupantų išstatytais valdžios žmonėmis.

Du skyrėi (Atgarsiai, Idėjos ir Žmonės) jėzuitų žurnale esą tokie, jog juose spausdinti raštai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Tačiau, savo nuomonei paryškinti, redaktoriai prie tokių straipsnių neretai pridėda prierasę, pastabas.

Gruodžio numeryje viename jų skyrėi yra Kazio Almeno raštas, be redakcijos prierasės. Šis gabus fizikas ir rašytojas, sakykime dar jaunas vyras, daug yra rašęs „Draugo“ dienraštyje. Atkarpa po atkarpos ejo, kai jis po Afriką važinėjo ir savo išpildžius bei matytus vaizdus aprašinėjo.

Dabar Kazys Almenas savo naujus, dar niekur nespau-

Montana turi daug sniego ir nemažai slidinėjimo patogių aukštumų. Čia sezonas ilgai tęsiasi, todėl daug slidininkų važiuoja atostogų į Montaną.

dintus, raštus siūnia Tarybinės Lietuvos leidykloms. „Šienapiūtė“ spausdina „Gimtajame Krašte“ su komunistinio propagandisto Vyta. Kazakevičiaus įvadinio palaiminimu. Kodėl autorius savo raštų nebesiuntė „Draugui“ ar kuriam kitam išeivijos laikraščiui, nežinoma. Galėtų būti ir tas patikrinimas — komunistinėje leidykloje bus rašes daugiau laisvės negu „Drauge“, ar, sakykim, jėzuitų leidykloje, nes „Gimtajame Krašte“ galima Dievą ir visą Trejybę bei visą persižegnojamą mažąją raidę pradėti ir baigti.

Atsiliėpdamas į anksčiau „Laiškų L.“ žurnale buvusį J. Jasiocio raštą, K. Almenas gruodžio numeryje jėzuitų žurnale filosofuoja apie bendradarbiavimą. Aiškina, jog bendradarbiavimo problemai „suteikė pačią kiečiausią aštrumo briauną“ jausmas, kurį vadinama „išsienėjusiu pykčiu nepasiekiamam priešui“. Pykčio jausmas turįs labai gilią priežastį: prarastą tėvynę, gyvenimo prasmę, į dešimtmečius ir pagaliau į amžius galą merdėjančias viltis. Pagal Almeną, „priežastys labai aiškios, pyktis labai suprantamas, o šio pykčio objektas visai nepasiekiamas“.

Pritariant, jog Almenas ne be pagrindo kalba apie pyktį, reikia pastebėti, kad darydamas išvadą, kodėl tas pyktis atsirado, „Laiškų L.“ autorius daro klaidą. Visos jo iškeltos priežastys tėra egoistinio pobūdžio, lyg tą pyktį vien tik savanaudiškumas tebtų iššaukęs. Jei tas mokslo ir rašto vyras plačiau pasidairytų, pamatytų, jog išeivijos vyresnioji karta nėra taip jau laiko suegoistinta, kad tik dėl prarastos tėvynės, dėl merdėjančių vilčių tepyktų. Pagaliau, tur būt, nedaug jis tepriklaitytų ir tokių, kurie jau gyvenimo prasmę yra praradę. Prasmę gyventi yra. Noras padėti vergijon patekusiems ne nuo visų yra pabėgęs.

Tegul tik paskaičiuotų K. Almenas, kiek išeiviai yra pinigų išleidę pagalbai į komunistinį skurdą istumtiems tautiečiams pagelbėti. Yra tikri faktai, jog nemažai mūsų tautiečių, į kolchozus suvartųjų

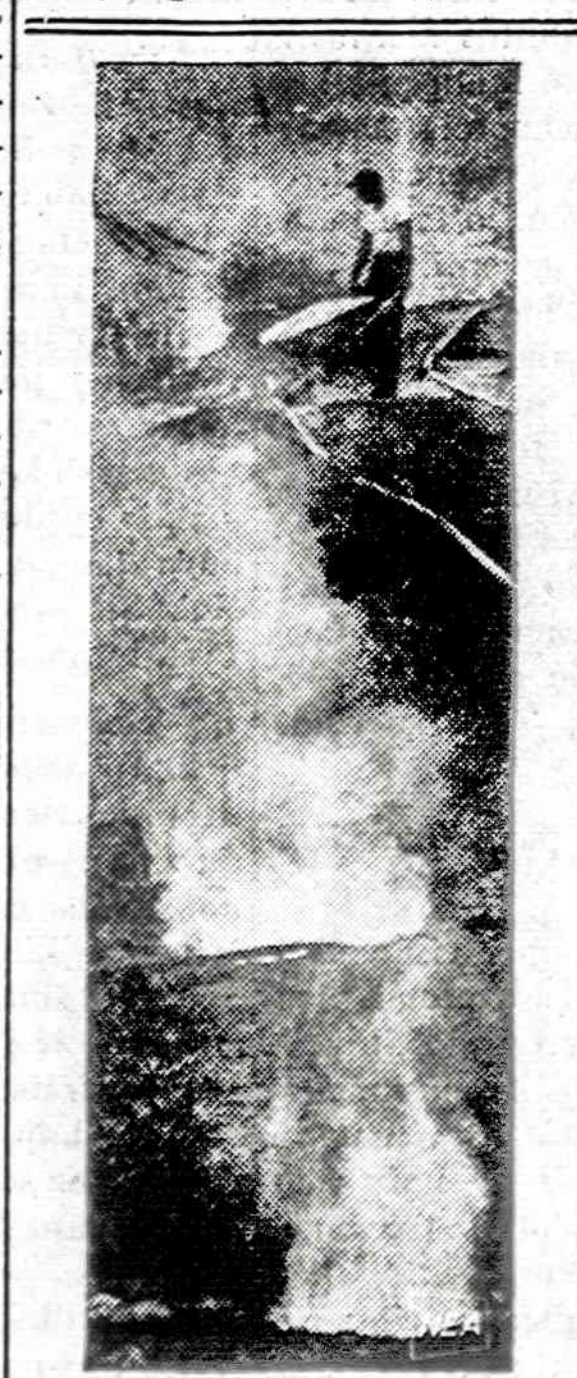
arba ir dabar dar Sibiro tremtyje tebesančiųjų, nebūtų galėję į universitetą vaikų pasiųsti, jei nebūtų atėjusi pagalba iš giminių ar pažįstamų, po karo Amerikoje apsigyvenusių.

Jėzuitams gerai žinoma, kas labiau jų darbus, jų statybas remia: ar ponai Almenai, ar tie šautiečiai, kurie jėzuitų laikraštyje vadinami gyvenimo prasmę praradę?

Kitą klaidą K. Almenas yra padaręs net ne vieną sykį sakdamas, jog priešas arba pykčio objektas nepasiekiamas. Ką jau ką, bet „Gimtajame Krašte“, kuriame spausdinami naujausi K. Almeno raštai, autorius bus gaunęs. Okupuotoje Lietuvoje jis lankėsi ne vieną kartą, tad ten turėjo progos „Tiesą“ ir kitą komunistinę spaudą skaityti ar bent pa sklaityti. Tad ar jis nepastebėjo, ar iš komunistinės spaudos nesuprato, kad išeiviai lietuviai labai skaudžiai priešą pasiekia? O gal Almenas šiaip sau primerkęs akis ir faktus praleidęs filosofuoja?

Juk priešas siūta. Sniekus dažnai nusikeikia dėl išeivijos prieš okupaciją nukreiptų veiksmų. Komunistinėje spaudoje pravardžiuojamos išeivių organizacijos ir atskiri veikėjai. Ne tik politiniai veiksniai dergiami, bet ir šalpos organizacijos Balfas bei darbuotojai kuo, baisiausiai prašimamymais puolami. Nėlikla neapsmeiti ir spaudos žmonės, kurie vis dar nepailaujamai kovoja prieš Lietuvos okupaciją.

Išeivių antikomunistinė veikla priešą pasiekia, tos veiklos darbininkai tebeturi gyvenimo prasmę. Tik gaila, kad tokie mokyti vyrai, kaip K. Almenas, jau yra paveikti komunistiško-

Esserville, Va., pilno liejyklos išmetęs koksas naktį atrodė, kaip maži upininkai.

KALIFORNIJOS LIETUVIŲ ŽINIOS

Velionio prel. M. Krupavičiaus iškilmingas minėjimas

Pr. m. gruodžio 4 d. Čikagoje mirusio prelato Mykolo Krupavičiaus iškilmingas minėjimas — akademija Los Angelese bus š. m. sausio 17 d. Sv. Kazimiero parapijos salėje 12 val. Programa susidės iš dviejų dalių: dviejų trumpų paskaitų (paskaitinininkai — A. Devenienė ir J. Kuprionis) ir meninės dalies, kurią atliks solistė B. Dapšienė, pianistė R. Apeikytė dainininkės O. Deveikienė ir Kalvaitienė bei vyrų trio.

Pagerbimui pritaikyta velionio paveikslą nutapys dailininkė Ilona Peterienė.

Tą pat dieną, sekmadienį, Sv. Kazimiero parapijos bažnyčioje 10 val. 30 min. įvyks ta pat intencija pamaldos, kuriose organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis.

Minėjimą-akademiją rengia bendrinis organizacijų komitetas, kuriam vadovauja Jonas Cingas, Lietuvos vyčių atstovas. Jo iniciatyva šiam minėjimui ir yra pasiruošta.

Ku-kū vaidinamas antru kartu

SLA 75-tos kuopos pakviestas Los Angeles Dramos sambūris š. m. sausio 31 d. Sv. Kazimiero parapijos salėje 1 val. vaidins A. Kairo komediją Ku-kū antru kartu. Pirmasis vaidinimas įvyko pr. m. gruodžio 19 d. ir buvo skirtas 50 metų Lietuvos profesinio teatro sukakčiai paminėti. Į vaidinimą buvo atvykęs iš Či-

kagos ir pats veikalo autorius Anatolijus Kairys.

Ku-kū yra laimėjęs L. A. Dramos sambūrio rengtajame dramos konkurse antrąją premiją. Režisuoja D. Mackelienė, vaidina tie patys vaidintojai, kur ir premjeroje. Dekoracijos A. Žaliūno.

Vasario 16 gimnazijos atstovo pranešimas

Š. m. sausio 3 d. nedideliame susirinkusiuose skaičiui padarė pranešimą į Ameriką atvykęs iš V. Vokietijos aukų rinkti kun. kapucinas Alfonsas Bernatonis. Aukos, kaip žinoma, yra renkamos Vasario 16 gimnazijos mokinių bendrabučiai statyti. Au-koti šiam reikalui skatina ir parapijos klebonas prel. J. Kučingis, ne vien per savo laikraštį, bet ir bažnyčioje, kur aukotojai rado ir tam reikalui suuluose padėtus vokelius.

Didžiųjų švenčių proga losangeliskiai savo parapijai suaukojo per 7,000 dolerių. Reikia tikėtis, kad ir Vasario 16 gimnazijai jie nebus šykštūs. Kun. A. Bernatonis Los Angelese pasiliks iki sausio 17 d., taigi bus pakankamai laiko kiekvienam savo aukai įteikti. Lbs.

SKAITYK PATS IR PARAGING

KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį — Dėdę Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasiskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žiemos pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimeina ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo A. Rūko lengvas, vaizdas gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išeivių švie-sulių gyvenimų ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitio — Šerno gyvenimo bruožai. Išeido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl. kaina 2 dol.

GAUNAMA „NAUJIENŲ“ ADMINISTRACIJOJE

Raginkite savo apylinkę
augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, nėra nuodėmės nuo mėsos pirmos.

6%
PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY

5%
UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupykite indėliai
Aprašyti iki \$20,000.

UNIVERSAL
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS
Įsteigta 1923 metais Tel. 421-3070
Įstaigos pietuose klemas automobiliams paraišyti

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė,
Apie senus laikus.
Kai ativarai ir laumės
Skrajojo po laukus...
S. Petersonienė

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar krikštavimai. Naujienose galima gauti šių perlių ir žemčiūgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir D.VY. NUKĖS, 34 psl. su 8 apsakymėliais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.
2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, ŠOKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1.50.
3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Siman-kevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.
4. Stasė Vanagaitė - Petersonienė, LAUMĖ DAUMĖ. 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingąsias laumes Tėvų žemėje. Labai gražus leidinys, didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kaina 5 dol.
5. Maironis, JAUNOJI LIETUVA, poema. 118 psl., \$1.00.
6. Tyruolis, TEN, KUR NEMUNAS BANGUOJA. Skaitymai, gramatika, tėvynės pažinimas, dainos. Gausiai iliustruota, kietais viršeliais, 217 psl. Labai tinkama vaikams, kur nėra lituanistinių mokyklų. \$3.00.
7. Juozas Švaistas, SAUNUS PENKETUKAS, apsakaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygų. Iliustruota dail. Z. Šodeikienės. Didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl. leidinys. \$3.00.
8. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai. Eiliuoti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemaičiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuotų vaikams perkamas dovanas — pusę knygų, pusę žaislų — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga
TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00. Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
in Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per
six month, \$6.00 per 3 months. In
other USA localities \$18.00 per year,
\$10.00 per six months, \$5.00 per
three months; Canada \$20.00 per year;
other countries \$21.00 per year.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiesčiuose

metams \$20.00
pusi metų \$11.00
trims mėnesiams \$6.00
vienam mėnesiui \$2.00

Kitose JAV vietose:
metams \$18.00
pusi metų \$10.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo
9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Susizavėjo pasaka penkmečiui vaikui

Akiračių redaktorius tiek susizavėjo laikraščio National Catholic Reporter bendradarbio Phil Tracy su savo penkių metų berniuku Tomuku apie miestelio parke vykusią Pavergtųjų Tautų Dieną, kad jis rado reikalo svarbesnės to pasikalbėjimo vietas išversti ir paskelbti mėnraščio skaitytojams.

Ne su viskuo redaktorius sutinka — ką minėtas žurnalistas vaikui pasakojo. Jam nepatinka žurnalisto Tracy nuomonė apie karą Vietnamo ir apie JAV nutarimą padėti vietnamiečiams apsiginti nuo komunistinės okupacijos. Jis net nepritaria Phil Tracy pasiūlymui užmiršti viską, kas įvyko prieš 25 metus ir, užmiršus, pažūrėti į tikrovę, kokia ji šiandien yra. Redaktoriui nepatinka, kad kažkas tyčiotųsi iš žmonių, kurie prieš 25 metus viską paliko, bėgo į vakarus, ieškodami laisvės ir pagarbos.

Bet didelė dalis to Tracy pasikalbėjimo su penkmečiu berniuku "Akiračių" redaktoriui labai patiko. Jis tiek susizavėjo kai kuriomis to laikraščio mintimis, kad nutarė jas išversti į lietuvių kalbą ir supažindinti kiekvieną, kuris tikrai panorės jas skaityti. Redaktoriui nekyla mintis, ar toks tėvo ir sūnaus pasikalbėjimas galėjo įvykti? Jeigu vaikas užklauso tėvą, ką tie žmonės daro Pavergtųjų Tautų Dieną tame pačiame parke, kur laikraštinkas išėjo su savo mažamečiu pasivaikščioti; ir jeigu jis tą pasikalbėjimą užrašė, o katalikų laikraštis atspausdino, tai toks pasikalbėjimas turėjo būti. Buvo ar nebuvo, ne tiek svarbu, bet svarbu, kad jis Akiračiuose yra.

Atidžiai perskaičius Phil Tracy pasikalbėjimą su mažu savo Tomuku, susidaro įspūdis, kad jis rašė trisdešimt metų peršokusiems ir gyvaplaukiams apaugusiems penkmečiams. Gausus žurnalisto penkmečių berniukas gali turėti didelį žodžių bagažą, bet nemanome, kad jis galėtų suprasti Phil Tracy aiškinimus. Jam gali būti žinomi 500 žodžių, jis gali skirti jų reikšmę, bet vis dėlto nemanome, kad Tomui būtų suprantamos šios citatos, paimtos iš paskutinio Akiračių numerio. Atskirus žodžius jis galėjo būti girdėjęs, jeigu tėvas kiekvieną dieną vaikui aiškino kylančias problemas, bet abejojame, kad jis suvoktų minčių reikšmę. Štai kaip tėvas aiškina penkmečiui berniukui Pavergtųjų Tautų Dienos reikšmę:

ATGARSIAI IŠ ABIPUS

Komgalerija: raudonieji bei raudonėjantieji
šiapus ir anapus

Niekas negalėtų pasakyti, kad Vilniaus agitpropas dirba neplaningai, megzdamas "santykius su užsienio lietuviais". Netgi labai planingai. Išleidžiant iš Lietuvos gastrolierus į užsienį, ypač į Ameriką, jiems duodamos smulkios instrukcijos, nurodomos pavardės asmenų, su kuriais susitikti tame ar kitame mieste, ir tokių, su kuriais susitikimo vengti. Todėl paskui tokių gastrolių aprašymas atskleidžia tikrą komgaleriją, kurioje figūruoja ir tikri komunistai, ir prie jų besišliejantieji.

Štai Violeta Palčinskaitė, poetė, lankiusi Jungtines Valstybes praeitą vasarą, aprašydama

svąjono kelionę "Gimtajame Krašte" (1970 m. rugs. 24 d.) tarp kita ko pasakoja: "Daugiausia dienų praleidau Niujorke, nors teko lankytis ir Čikagoje, Vašingtone, Hiustone... Atvykusi Niujorko telefono rągelyje išgirdau džiaugsmingą leivos Mazarinienės balsą, o vėliau patekusi jos glėbį, susitikau su maloniomis Laurinčukų ir Vladimirovų šeimomis... Niujorke buvau pakviesta dalyvauti poezijos vakare, kuriame savo eiles skaitė žinomas kino režisierius ir poetas Jonas Mekas, bei poetas Jonas Lėtas... Maloniai nustebo, kai vėliau atėjo pakviestas iš Čikagos rašytojų

"Trumpai tariant — Pavergtųjų Tautų Diena pagerbia pralaimėtojas... pavergtosios tautos ne daug ką bendro turi savo tarpe, išskyrus tai, kad kaikiurės žmonės, gyvenę už jų sienų, laiko jas pavergtomis. Ar jos yra ar nėra laisvos, tai klausimas, į kurį turės atsakyti ateities istorikai... Kiekvienam atveju, atsakymo negalima tikėtis iš klausytojų ar ant platformos susirinkusių kalbėtojų. Jie visi šiuo klausimu yra per daug šališki. Jų visas gyvenimas sulipdytas iš vienos rūšies faktų. Emigrantų bendruomenės turi savotišką sustingusią, trapią kokybę... Jie laikosi vien tik jiems bendra praeities interpretacija. Sunkiausia ši tendencija, ir visa struktūra subyrės. Nesvarbu, ar teisingi jų požiūris, jis leidžia jiems išlikti kaip grupei, o to užtenka mitams pateisinti... Pavergtosios Europos tautos turėtų melstis, dėkdamos, kad Amerikos megalomanija apsiribojų vien tik Azija... Lengva būtų pasijuokti iš Pavergtųjų tautų dieną mininčių žmonių. Likty tik nurašyti juos, kaip dešiniuosius fanatikus; tuos, kurie Rytų Europoje reiškia tą patį, ką Kubos laisvės kovotojai Miami mieste. Dar lengviau juos pavadinti CIA įrankiais ir nedemokratiška, valdancia aristokratija, kuri teisingai buvo išvaryta iš gimtųjų kraštų, kai liaudis perėmė valdžią..." (Akiračiai, 1970 m. spalio 4 dieną).

Kiekvienam turėtų būti aišku, kad penkerių metų berniukas Phil Tracy dėstomų minčių tikrai nesuprato. Vargu jam galėjo padėti ir žodynas, jeigu jis tokį jau mokėtų vartoti. Bet mums atrodo, kad ir mūsiškiai akiratininkai, persėję 90, o kai kurie gal ir 40 metų, nesuprato Phil Tracy pagrindinės minties; jiems neaišku, kur juos sužavėjęs laikraštinkas veda. Jeigu Phil Tracy gali mesti mintį akiratininkams, kad Rytų Europoje "liaudis perėmė valdžią", tai jokios studijos ir joki žodynai jiems nepadės. Sovietų imperizmo supratimas pas juos yra silpnas, negu Tracy Tomuko. Akiračių Tomukai gali išaugti į senus Tomus, bet Rytų Europos tautų istorija ir dabartinė padėtis jiems yra Terra incognita. Žinių atžvilgiu jie nei kiek nesiskiria nuo Phil Tracy penkmečio berniuko. Pretenzijos pas juos labai didelės, bet žinios labai silpnos.

dalyvauti literatūriname vakare. Ten eilėraščius skaitė su populiaria išveivioje poete Lūne Suteima ir poetu Rimu Vėžiū. Malonu buvo susitikti su atėjusiu pasiklausti mano poezijos pažangiu JAV lietuvių visuomenės veikėju Stasiu Jokubka... Šilto žodžiu noriu paminėti žinomą kino režisierių ir poetą Joną Meką. Niujorke mane nuosirdžiai globojo Almus Šalčius, o Vašingtone buvo įdomus susitikimas su žinomu istoriku Vincu Trumpa. Čikagoje gyvenau labai mielos ir šviesingos dailininkės Zitės So-deikienės šeimoje. Kiekvienas jų stengėsi atverti naują Amerikos kampą, buvo nepaprastai švetingi. Jiems visiems esu be galo dėkingas.

Neblogai agitpropo vyrai suorganizuoja ir "globą" tokių privilegijuotų turistų į Lietuvą, kuriuos jie laiko sau naudingais kolaborantais; jiems leidžiama išbūti Lietuvoje po mėnesį ar ir ilgiau, jie "pavežinami" plačiai po kraštą, tuo tarpu kai eilinis lietuvis tegali pabūti penkis (ar septynis) dienas ir neliečiamas iškelti kojos iš Vilniaus.

Vienas tokių privilegijuotų turistų buvo "Vienybės" bendradarbis Edvardas Šulaitis. Jam ne tik buvo leista plačiai pasivaistyti po Vilnių ir Kauną, bet jis buvo specialiai "Gimtojo Krašto" redakcijos bendradarbiu, Juozo Kuckailio automobilu pavežiamas per Kauną į Virbalį, Kybartus ir turistų tėvų gimtinę kaimą Kybelkies. Savo reportaže iš tos kelionės — reikia pripažinti, gauna įdomiame ir vietomis gerokai kritiškaime — Ed. Šulaitis nejuokiamis pateikia mūsų komgalerijai eilę personažų iš anapus, kurie arba priklauso, anot Milovan Džilas, "naujamajai klasei", arba yra įkinkyti į agitpropo užsieninės operacijos, siekiančios skaldyti ir neutralizuoti lietuvių politinę emigraciją. Štai keletas tokių personažų: Vilniaus universiteto rektorius prof. J. Kubilius, gyvenęs naujai pastatytose namuose Miodo gatvėje. "Tai dviejų aukštų pastatas, kuris ne tiek įdomus išore, kiek savo interjeru. Žinoma, taip gerai įsikūrusių, kaip prof. Kubilius, Vilniuje nėra daug".

"Netoli esančio nuo prof. Kubiliaus stovi Lietuvos kompozitorių sąjungos pirm. pavaduotojo Povilo Tamulio rezidencija. Tai irgi dar naujokas pastatas. Pats šeimininkas, pernai išvykęs pas savo broį Čikagoje, dėsto Konservatorijoje. Pas jį teko būti viename muzikų susitikime, kur taip pat dalyvavo kom. V. Klova su savo žmona (irgi višėjusia Amerikoje). Čia buvo

ir Justas Paleckis, neseniai sugrįžęs iš Maskvos, kur baigė savo politinę karjerą ir pasitraukė į pensiją. Jį tik pirmą kartą teko asmeniškai sutikti, bet jis paliko neblogo įspūdį. Bendrai, apie jį Lietuvos gyventojai tik gera gali pasakyti" (?)

O štai kita grupė kiek kitokios rūšies personažų: "Sutiktą jų tarpe buvo Edm. Juškys, grįžęs atostogoms iš Vachintono. Washingtono tarnavęs Vytautas Zenkevičius, dabar Lietuvos užsienio reikalų ministerio (mat, yra ir toks! m. past.) pavaduotojas, žurnalistinį darbą New Yorke dirbęs Robertas Žiugžda su žmona Onute, buvęs čikagietis dr. Margeris, kuris, nežinrint senyvo amžiaus buvo atvykęs į Gintaro viešbutį pasimaityti su "amerikonais". Norėjusi sutikti poetą Mikuckį, kuris, beje, gyvena (kol dar gyvas buvęs) Kaune ir į šventinius renginius į Vilnių neatvažiuo. Teko matyti tik jo naują, 28 m. amžiaus žmoną. Asmenų, su kuriais teko ilgiau ar trumpiau bendrauti, sąrašą galima tęsti žymiai ilgiau... Užteks, kolega Šulaiti. Jų duotasis sąrašas jau visiškai pateisina posakį: pasakyk man su kuo tu bendraujai, o aš pasakysiu, kas tu esi.

Raudonųjų ir raudonėjančiųjų komgaleriją gražiai papildė S. Narkeliūnaitis nuotrauka "Vienybėje" (1970 m. lapkričio 20 d.) Tame "pikčiuriu" matome grupę laikraštinkų, "Laisvės" ir "Vienybės" redakcijų bendradarbių, susirinkusių tūl Jonaičių namuose atsisveikinti su A. Laurinčiu, išvykstan-

čiu į Lietuvą. Sėdi (iš k.): M. Petrūkienė, T. Jonaitis, A. Laurinčiukas, D. Jonaitienė, E. Mizarienė ir V. Tysliavienė. Stovi (iš k.) dr. A. Petrika, J. Valaitis ir Almus Šalčius. Kaip žinoma, A. Laurinčiukas buvo bene vyriausias vilniškio agitpropo vadovas Jungtinės Valstybės. Jo išlydėti susirinkusi "kompanijėlė" pati save atestuoja.

O pasitaiko, kad atgarsiuose iš anapus netyčiomis pataisoma kai kurių Amerikos lietuvių reputacija. Antai, pasak A. Gimanto straipsnelio kanadišėje "Nepriklausomoje Lietuvoje", kur jis karštai paremia žurnalo "Lituanus" reikalą, "kai kuriems "Lituanus" redaktoriams buvo prikišama, kad jie, jei ir ne raudoni, tai tikrai parūžavę. Kaip lengva barstyti įvairius kaltinimus bei įtarimus, bet jei tokius teigimus reikėtų įrodyti juoda ant balto — nieko iš to nebūtų". Susiramink, kolega A. Gimantai. "Lituanus" redaktorių pilnai rehabilitavo nuo tokių priekaištų ne kas kitas, kaip vilniškis "Gimtasas Kraštas", kur 1970 m. spalio 8 d. nr. rašoma: "Leta Januškevičiūtė - Kertienė išvertė į anglų kalbą Vytauto Mačernio "Vizijas". Jas išspausdino "Lituanus" žurnalas, antikomunistiniai tikslais (mano pabr.) leidžiamas JAV". Taigi, kartais pravartu pasiklausti atgarsių iš abipus.

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI DEMOKRATINĮ
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

ASTUONIOS UŽ ASTUONIS

Naujienuos yra išleidusios arba laiko savo knygne brošiūras ir knygas įvairiais klausimais, reikalais ar naudingam pasiskaitymui. Čia yra išvardinti leidiniai, kainuoja po 1 dolerį:

Čikagietė, IŠPUDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERTOJ LIETUVOJ. Knyga yra ypatingai naudinga tiems, kurie baigia pamiršti komunistines klaidas ir meilus. 95 psl.

L. Dambriūnas, LIETUVISKAS AUKLEJIMAS SEIMOJE. Būtinai kiekvienai jaunai šeimai, neatskirama kračio dalis jaunavedžiams. Tik 35 psl., bet juose daug pasakytą.

Dr. A. J. Gussen, ATOSTOGOS VAKARINĖSE VALSTIJOSE. Įdomūs turistų aprašymai su iliustracijomis, 76 psl.

Edmundas Jasiūnas, CIVILINĖ AVIACIJA JAV. Naudingos ir įdomios žinios apie tą šią dieną būtiną. 32 psl.

Ksaveras Kaunas, ELEGISKI STEPONO KOLUPAILOS NIEKINTOJA. Polemika, 52 psl.

Dr. agr. A. Šeštokas, SODŲ PIEVELĖS. Pritaikyta miestų gyventojams. 40 psl.

J. Vaičiūnė, NEPRIKLAUSOMOS LIETUVIŠKOS MOKYTOJO DARBO APLINKYBES. Naudingi pasiskaitymai visiems. 69 psl.

Vincas Zemaitis, SODUOVOS PRAEITIS. Trumpa archeologinė ir politinė istorinė Suvalkių apybraiža. 140 psl.

Sios knygos yra gera šeimos knygynėlio pradžia. Jas ir kitus leidinius galima gauti Naujienose, atsilankius asmeniškai arba prisiuntus piniginių orderių.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

HENRIKAS TOMAS - TAMAŠAUSKAS

LIETUVISKASIS PAMARYS

Mokyklos Pakalnės apskrityje

45

38. Parviškių vienaklasė mokyklą lankė 43 vaikai iš Parviškių, Kumpelių, Mažųjų Viksvų ir Vegnermių kaimų bei aplinkinių vienkiemų. Mokyklos namas buvo mūrinis iš 3 kambarių. Mokyklai taip pat priklausė 6 margų tarnybinis ūkis.

Parviškių mokykla buvo įsteigta 1819 metais. 1834 metais Parviškių mokykloje mokėsi 145 vaikai. Šio šimtmečio pradžioje čia mokytojavo tūlas Bikneris. Daugiau žinių apie šią mokyklą nepaduota.

39. Sudledimiuose (Schudledimunen; 1938 m. parke) iš Schulzenwiese) buvo vienklasė mokykla, kurioje mokėsi to kaimo 40 vaikų. Šio kaimo gyventojai daugumoje buvo lietuvininkai: Butgeraičiai, Konradai, Adomaičiai, Prūsaičiai, Stanuliai, Dauderai, Mickaičiai, Kujeliai, Petrauskai, Peteraičiai, Skilandaičiai, Daginiai, Genaičiai. Mokyklos pastatas buvo senas namas su 4 kambariais. Prie mokyklos buvo septynių su puse margų tarnybinis ūkis. Paskutiniu šios mokyklos mokytoju buvo Fridrikas Mickaitis, gimęs 1870 m. vasario 16 d. Jis mirė tremtyje Vakarų Vokietijoje 1960 m. liepos 29 d.

40. Didžiųjų Viksvų (Gross Wixwen; Vielbrücken nuo 1938 m.) vienklasėje mokykloje mokėsi 46 vaikai iš Didžiųjų Viksvų, Senųjų ir Naujųjų Kišių, Beržiniškių (Borstenischken; Borstenhen nuo 1938 metų) ir Virblaukių (Wirblauken; Rutenfelde po 1938 m.) apylinkių. Mokyklai priklausė 9 margai žemės, pats mokyklos pastatas buvo senas namas iš 4 kambarių su priestatu mokyklos klasei.

Didžiųjų Viksvų kaimas yra 5 kilometrų nuotoly nuo Skaisgirio, bet kelias tarp Skaisgirio ir Didžiųjų Viksvų buvo labai prastas. Žemės čia buvo molingos ir derlingos, užtat neįėjus, molėtas kelias lietuvių tapdavo neįbrendamas. Mokykla čia buvo įsteigta 1855 metais, išskyrus aukščiau išvardintus kaimus iš Budviečių mokyklos rajono. Iki 1866 metų patalpos mokyklai buvo nuomosamos. Tais metais čia pastatytas mokyklos namas, kuriame buvo ir vienos klasės kambarys, galįs sutalpinti apie 50 vaikų, o taip pat ir trys kambariai su virtuve mokytojų gyvenimui. Iš ūkio pastatų prie mokyklos buvo kūtė, kaulidė ir erdvi daržinė. 1937 - 1938 metais mokyklos namas buvo prapleštas, pristatant dar du kambarius, tačiau vienas iš jų buvo labai drėgnas ir nesveikas. Buvo numatyta daryti pagerinimus ir remontą, bet visus tuos planus sutrukdė prasidėjęs karas. Šioje mokykloje dirbęs mokytojas Kvietkaitis (Quittkat) žuvo nelaimingo atsitikimo metu karo laike. Tremtyje randasi jo žmona Rūta Kvietkaitienė. Kiti šių apylinkių gyventojai buvo: Didžurgiai, Kuraičiai, Lisaiciai, Tutliai, Vasaičiai, Preikšaičiai.

41. Pakalnės Mokykla (vokiškai pavadinta Wilhelmbruch).

I pietus nuo Šnekių girios, skersai per visą Pakalnės apskrįti nusišėjęs didelis Pakalnės girios plotas, išsiplėtęs maždaug išilgai Lauknės, Parvės, Medlaukio, Uosaio ir Argės upių tekmes, kurios čia susibėga ir pradeda Nemunyną upės žemupį, nešanti visus tuos vandenį ir Kuršių Marias. Šioje girioje tų upių rajonuose buvo dideli raistų ir durpynų plotai, tikrumoje rytiniai išbręgta tos Didžiosios Samanų Pelkės, kuri nuo Pakalnės — Labguvos apskričių sienos ribų plečiasi iki pat Deimenos, netgi beveik iki pat Labguvos miesto vartų.

Pradėjus tos Didžiosios Samanų Pelkės nusausinimą

mo darbus, jie buvo taip pat išplėsti ir į Pakalnės apskrities ribas, į Pakalnės girios srityje esančius raistų ir durpynų plotus aukščiau išvardintų upių rajonuose, pirmoje eilėje sureguliuojant tų upių vagas ir prakasant eilę melioracijos griovių per tuos raistus.

Tų darbų pasekmėje daugelis durpynų plotų tapo tinkami žemdirbystei, ypač bulvių sodinimui. Gal daugiau politiniais sumetimais, Pakalnės geležinkelio stoties kaimynystėje nusaustinį durpyną plotai 1936 - 1938 metais buvo išdalinti 49 naujakurių šeimoms, atkeltoms į čia iš Šilainių ir Timbros kaimų iš Labguvos apskrities, tuo būdu čia įkuriant Pakalnės nausėdiją, vokiečių pavadintą Wilhelmbruch vardu, pagal to pat vardo vokišką pavadinimą, duotą pačiai Pakalnės geležinkelio stotiai. Šia proga gal būt verta pažymėti ir tą įdomų faktą, kad čion atkeltieji naujakuriai buvo daugumoje lietuvininkai: Dumentaičiai, Kalvaičiai, Simsonai, Nykšaičiai, Povyliai, Statkai, Tymai, Titai ir panašius pavardžių savininkai.

Kiekvienai čionai atkeltai šeimai buvo duota po 16 hektarų žemės iš tų nusaustintų durpynų plotų. Valdžia kiekvienai šeimai pastatė ūkio pastatus — kūtes, daržines, gi naujakuriai turėjo pasistatyti sau gyvenamuosius namus pagal šeimos dydį ir išgales. Visą šeimyną įkinkė į darbus ir naudodamiesi talkomis, valdžios finansuojami naujakuriai sunkiai trūsdami susirėntė ir gyvenamuosius namus savo šeimoms. Nusaustintų raistų pakraščiuose subujojo vėčios pievos ir lankos, taip kad ganyklų ir šieno čia netrūko, ko pasėkoje per šešerius tos nausėdijos egzistavimo metus, kiekvienam kiemui pradėjus ūkininkauti su trimis karvėmis, jų skaičius išaugo iki devynių karvių kiekviename ūky.

Kartu buvo susirūpinta ir mokyklos steigimo reikalais šioje nausėdijoje. Valdžia davė lėšas mokyklos namo statybai, o kol mokykla buvo statoma, klasėms patal-

pa buvo nuomojama naujakurio Karolio Petkaus (Karl Pettkus) namuose. Vidutinis mokinių skaičius šioje nausėdijoje buvo apie 62 mokyklinio amžiaus vaikus. Bet ir į šią mokyklą kai kuriems vaikams tekdavo eiti kasdieną 5 kilometrų kelio nuotoli.

1942 metais jau buvo galima naudotis keliais kambariais dar galutinai nebaigta įrengti name ir čia tuojuo buvo perkeltos mokinių klasės iš nuomojamų patalpų Petkaus namo, nes namo savininkui tų patalpų reikėjo jo paties šeimos reikalmams.

Mokyklai vieta buvo parinkta labai graži, ant smėlėto kalnelio Uosaio upelės pakrantėje, netoli Juodeglynės (vok. Jodeglin) miškelio. Į mokyklos sodą į miškelio dažnai atklysdavo smalsūs briedžiai, sturnos ir net šernų giminės atstovai. Mokyklos vaikai būdavo sužavėti tokiais girios svečiais, deja, jie apsilankydavo ir mokyklos daržė, ir čia pridarydavo nemažai nuostolių.

Pirmąja šios mokyklos mokytoja buvo Rūta Penpienė (Frau Ruth Pempė). Bet tiek jai, tiek ir tos nausėdijos gyventojams ir mokiniams naująja mokykla neilgai teko džiaugtis, nes jau 1944 metų rudenį teko viską palikti ir bėgti į vakarus, gelbstint nuogą gyvybę.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE

DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

JOS VISAD RAŠO

TEISYBĘ

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: PROspect 8-3229
Rezid. telefonas: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryt.
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatšiepia, skambinti 374-8012
Telef.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadi. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadi. 1-7 val.,
antradi. penktadienį nuo 1-5, treč.
ir seštadi. tikrai susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetas perėmė
optometristas.

DR. EDMUND E. CIARA
2001 W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, 7-9, antradi. penkt. 10-4, ir
seštadi. 10-2 val.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
šiepia, skambinti MI 3-0001.

Dr. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir seštadi. uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonas: GARDen 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
Prima tik susitarus.
Valandos: pirmadi., ketvirtadi. 5-8
antradi. 2-4
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadi. ir penktadi. nuo
2 iki 8 v. p. p.; antradi. ir ketvirtadi.
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o seštadi-
dienį nuo 9 iki 12 val.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradi. nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadi. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradi., trečiad.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadi-
eniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonas: GIBson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefon. HE 4-2123.
Jei neatšiepia, tai telefon. GI 8-6195

SKAITYK "NAUJENAS" —
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. Bū-
dinal. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

GRADINSKAS
VIENĄ KARTĄ METUOSE
IŠPARDAVIMAS
19" DVIGUBA GARANTIJĄ TV
\$119.88
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš vieno į kitą namą.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRONTier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. Walbrook 5-8063

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pima-
dienio iki penktadienio 11-12
val. ryt. — Seštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

KELIONES Į LIETUVĄ
IR IŠ LIETUVOS
Jeigu šiais 1971 metais rengiatės
važiuoti į Lietuvą arba iškviesti iš
Lietuvos savo giminės, tai jau metas
iš anksto užsakyti vietas, nes vėliau
jų tikrai pritrūk.
Vladas Rasciauskas pirmas pradėjo
organizuoti keliones į Lietuvą ir jau
nuvežė virš 20 grupių. Ateinantią va-
sarą jis organizuoja net 8 ekskursijas.
Jo vadovaujamoje įstaigoje dabar dir-
ba dvi lietuvaitės — Josephine Mile-
riūtė ir Laima Luneckienė. Visais ke-
lionės reikalais kreipkitės į
WALTER RASK - RASCIAUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaiga)
Pigūs automobilių draudimai.

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
Namų, automobi-
lių, gyvybės, svei-
katos ir biznio.
Patogios išimokė-
jimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

Every year we fail
to educate thousands
of potentially
successful citizens
because they're
mentally retarded.

And we're supposed to
be so smart.

Do something. A free booklet
will tell you how you can help.

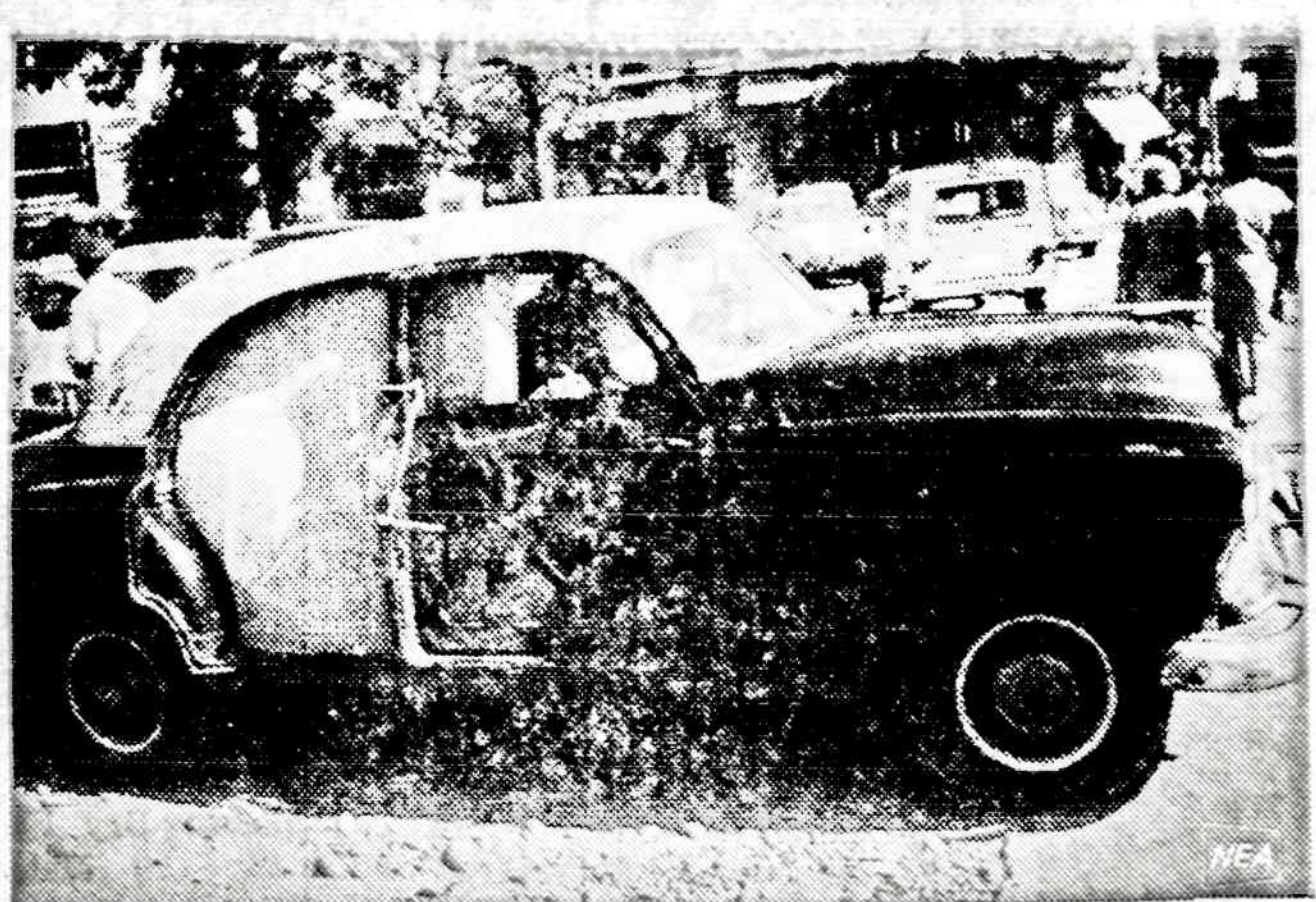
Write: The President's Committee
on Mental Retardation,
Washington, D. C. 20001.

Name _____
Address _____
City _____
State _____ Zip Code _____

Published as a public service in coo-
peration with The Advertising Council.

AD MAT NO. MR-41-67
(1 column x 55 lines)

BIZNIERIAI KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE" — TURI GERIAUSIA
PASISEKIMA BIZNYJE

Čileje automobiliai labai brangūs, todėl ir senesnio modelio mašinos vis naudojamos. Čia ma-
tomas automobilis neturi durų ir langų, kurie užtaisyti popieriaus gabalu.

PAIEŠKOJIMAI

Arslovas Jonas, jo žmona
Teodora, vaikai Enrikas, Er-
nestas, Petras ir Viktorija, ank-
ščiau gyvenę Buenos Aires, Ar-
gentinoje

Budrys Jonas, Gasparo sū-
nus, ir jo sesuo Morta.
Budrys Jonas, Jono sūnus,
išvykęs į JAV 1913 m.
Juška Kazys, Jono sūnus, gi-
męs 1914 m. Paežeriuose, gyve-
nęs Kybartuose, vėliau Kenos-
sha, Wisconsin.
Mizaras Kazimieras, Antano
sūnus, gyvenęs Detroit, Mich.
Puris — Purevičius Vladislo-
vas ir Aleksandras iš Radviliš-
kio.

Putnaitė Morta, gimusi 1919
Tauragės apskr. Masių kaime.
Stančikas Jonas, apie 70 m.
amžiaus, jo giminės gyvenę
Jurbarko.
Survilai — Adomo ir Kazi-
mieros Mockų giminės gimę
Chicago, Ill.

PALIKIMŲ REIKALAI

Dambas Petras, gyvenęs
7048 So. Maplewood Ave., Chi-
cago, Ill.
Janinio ar Janionio Jono gi-
minės ar pažįstami. Jonas gi-
męs Miroslovo v. Laukintukuo-
se sausio 16, 1886, atvykęs
Amerikon liepos mėnesį 1912
m. (Pavardė gali būti ir Jo-
nynas ar tam panašiai).
Jieškomieji arba apie juos
ką nors žinantieji maloniai
prašomi atsiliepti.
Lietuvos Generalinis Konsulas
6147 So. Artesian Ave.
Chicago, Ill. 60629
Telefonas — RE 7-8334.

Brighton Parkas

Nors Amerikos Lietuvių Pi-
liečių Pašalpos Klubas centras
randaš Brighton Parke, bet
metinis knygų patikrinimo val-
dybos ir revizijos komisijos
posėdis įvyko šeštadienį, sau-
sio 2 d. Bridgeportiečių —
klubo iždinių bei nutarimų
raštininkės Jono ir Rožytės
Didžgalvių namuose, 3808 So.
Union Ave. Visas knygų pa-
tikrinimo darbas tiksliai pra-
ėjo. Iš patikrinimo pasirodė,
kad klubas yra turtingas finan-
siškai ir turi nemažai pilnai
užsimokėjusių narių skaičių.
Komisija pateiks savo detališ-
ką raportą susirinkime sek-
madienį, sausio 17 d. Holly-
wood salėje, 2417 W. 43 St. 1
val. po pietų. Be to ponai Didž-
galviai mumis susirinkusius
puikiai pavaišino visokiais
skanumynais ir Jono surink-
tais grybais, kurie man buvo
naujiena. Taigi skaniai pavai-
gęs bei stiprios kavutės atsigė-
ręs pagalvojau, ar Bridgepor-
te būtų galima rasti kitą tokią
valgių gaminimo ekspertę, kaip
Rožytė Didžgalvienė. Taipgi
dėkoju Jonui už parvežimą na-
mo ir tai jau ne pirmas kartas.
Beje su Jona Didžgalviu iš-
sikalbėjus, jis pasisakė, turįs
vykti į Sv. Kryžiaus ligoninę
operacijai. Įdomu jį gaila kaip
žmogus čia sveikas linksmas,
o už kelių valandų jau kenčia
skausmus. Mes visi likime greit
sveikam grįžti iš ligoninės.

SLA KUOPA

Reikia pasakyti, kad abudu
Didžgalviai yra kelių lietuvių or-
ganizacijų stambūs veikėjai.
A. Jusas

PAGERBS KAZI BINKI

Detroitas, Mich. — SLA 200
-ji kuopa reigiasi gražiai pa-
minėti poetą ir rašytoją Kazį
Binkį. Artistas Pusedis yra
parinkęs didoką pluoštą Bin-
kio humoreskų. Pagrindinė
programos dalis bus sudaryta
iš Binkio "Generalinės linijos".
Bus paminėta K. Binkio kūry-
ba, jos svarba lietuvių litera-
tūroje ir bus paaiškinta kodėl
tremtyje verta rašytoją Binkį
prisiminti ir pagerbti.

\$1,200,000,000
ILLINOJAUS ŠALPAI

šelpiamųjų priaugo
iki 706,000

Illinojaus gubernatorius Ogil-
vie pasakė, kad jo valsti-
jos šalpos sistema yra "kolo-
salinis nepasisekimas". Tai jis
pasakė dar prieš metus laiko,
kai šelpiamųjų sąrašuose bu-
vo dar "tik" 554,000 asmenų
ir jiems išlaikyti biudžete bu-
vo numatyta \$856 milijonai.
Šiomet šelpiamųjų jau yra
706,000 asmenų ir jiems išlai-
kyti ateinančių metų biudžete
numatyta skirti nuo 1.1 ir 1.2
bilijono dolerių. Daugiau kaip
70 nuosimčių tų šelpiamųjų
gyvena Cook apskrityje, tai
yra Chicagoje su priemiesčiais,
ir šelpiamieji sudaro jau apie
10 nuosimtį visų apskrities gy-
ventojų.
Didelė dalis tų šelpiamųjų
yra tikrai šalpos reikalingi —
seneliai, akli, luošai ir — šei-
mos be vyro ir tėvo, aiškina
šalpos departamentas. Šitai
"šeimų be tėvų" kategorijai
priklauso išlaikomieji vaikai,
kuriais rūpintis yra specialus
departamentas ADC (Public
Aid Department).
Kaip sparčiai Illinojų auga
šalpos reikalaujančiųjų skai-
čiai, rodo tokios skaitlinės: dar

1936 metais visose Jungtinėse
Valstybėse buvo dar tik 546,000
ADC šelpiamųjų, o praėjus mė-
nesį tokių JAV-bėse jau buvo
7,3 milijonai, iš kurių Illinojų
tenka 483,000 daugeliu atvejų
šeimų su 12 vaikų.
Kaip Illinojuje tokių šelpia-
mųjų skaičiai auga, rodo pa-
vyzdys, kad ADC šelpiamųjų
1968 metais per mėnesį daugė-
jo po 188, dabar daugėja po
1,066.

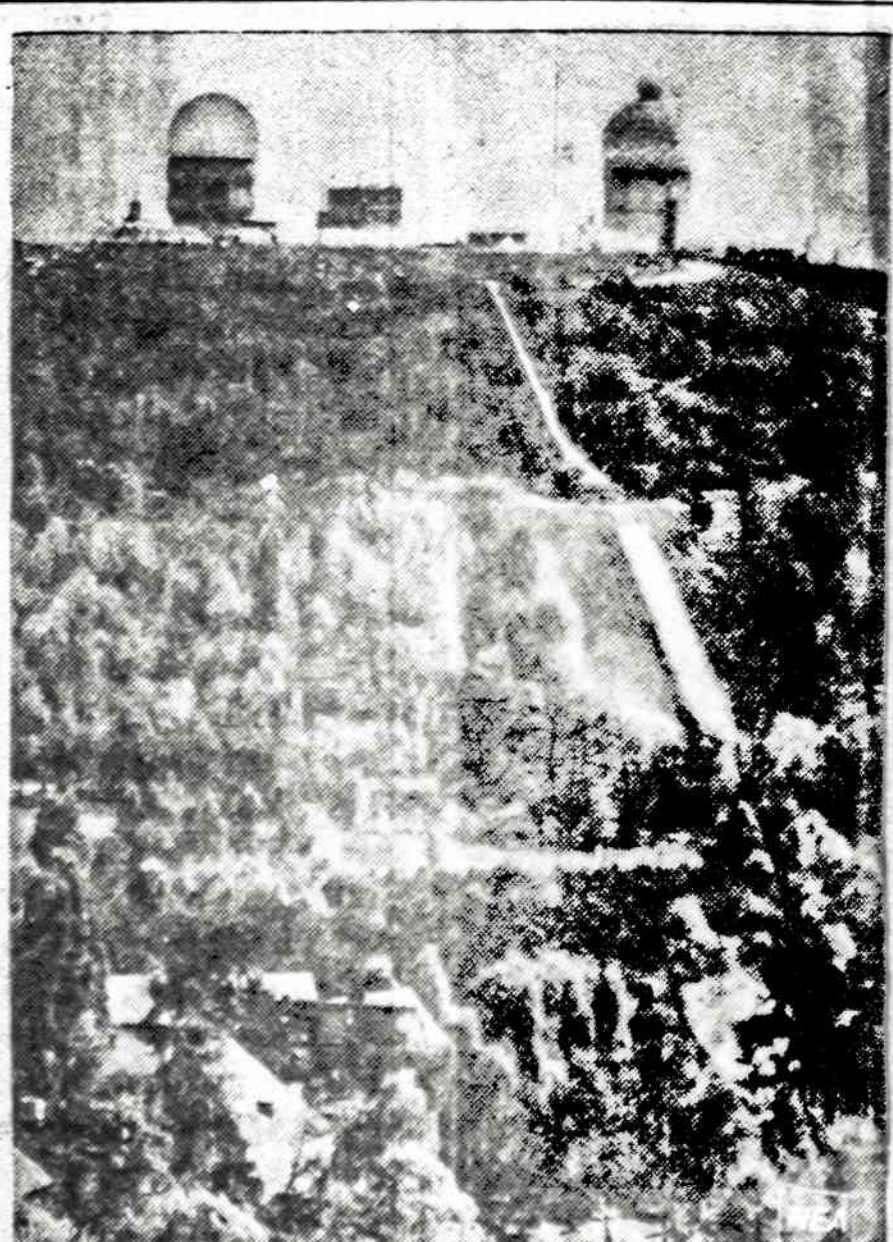
Kaip Illinojuje tokių šelpia-
mųjų skaičiai auga, rodo pa-
vyzdys, kad ADC šelpiamųjų
1968 metais per mėnesį daugė-
jo po 188, dabar daugėja po
1,066.

Generacijų praraja

tarp Čikagos kunigų
RNS informacija The New
World rašo, kad "JAV bažny-
čioje egzistuoja dvi plačiai
skirtingos "kunigų kultūros",
viena susidedanti iš kunigų
virš 50 metų ir antroji iš jau-
nesnių kaip 45 metų, kurie yra
nekantrūs ir nepatenkinti."

Sociologų prarastas tyrimas
nustatė, kad kunigų įtampa
sudaro asmeninis vienišumo
jausmas, nusivylimas ir noras
vesti, kas esą "prives prie to,
kad apčiuopiamas jaunesniųjų
kunigų skaičius pasišalins, jei
tas nepasitenkinimas nebus iš-
spręstas".
Protestonų kunigų tarpe
įtampa randama "relatyviai
žema", daugiausia nepaten-
kinti žemu atlyginimu, darbo
nusivylimu ir mažesniu laips-
niu šeimų negerovėmis.
Tyrimas, kurį pravedė No-
tre Dame ir Lojolos universi-
tetų ir Nacionalinės Bažnyčių
Tarybos sociologai nustatė,
kad 20 nuosimčių iš tų jaunes-
nių kaip 30 metų amžiaus gru-
pės mes kunigystę kad galėtų
vesti, ir 15 nuosimčių iš vyres-
nių kaip 30 metų amžiaus gru-
pės mes kunigystę tais pačiais
sumetimais. Iš kunigų grupės
senesnių kaip 69 iki 64 metų
amžiaus tik 1 nuosimtis mes
kunigystę kad galėtų vesti.

SKAITYK "NAUJENAS" —
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

Netoli Berlyno yra Velnio kalnas, kuris praėjusiam kare buvo pa-
verstas griuvėsių krūva. Dabar čia įrengti didieji miškai ir rogių ta-
kai, kalne įrengtas parkas.

**PLEASE
BE
CAREFUL!**
Only you
can prevent
forest fires!
REMIKITE TUOS BIZNIERIUS
KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE"

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELININKAS
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonas: PR 8-0833 ir PR 8-0834
GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje
geriausios gėlės ir vainikai ant-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
3525 So. Harlem Ave. — 586-1220

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6846 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAKINGA VIETA
REpublic 7-6606 REpublic 7-5501

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARDs 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS CIENA
IR NAKTI
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARDs 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARDs 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YARDs 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Priminimas nepiliečiams

Imigracijos ir naturalizacijos tarybos Chicago distrikto direktorius Alva L. Pilliod pakartotinai nepiliečiams primena, kad šio sausio mėnesio bėgyje privalo atlikti savo adresą, tai yra gyvenamos vietos registraciją. Procedūra labai lengva. Nuėjus į savo pašto įstaigą paimti iš valdininko registracijos kortelę ir užpildžius tai pačiai įstaigai grąžinti. Kas turėtų kokių neišaiškumų ar sunkumų, patarimų ir paaiškinimų mielai suteiks patyrę valdininkai Imigracijos įstaigoje.

Primenama, kad įstatymai griežtai reikalauja ir sąmoniškai neįsiregistravę yra baudžiami iki arešto ir deportacijos.

"Ačiū Dievui už mera Daley!"

Tai pasakė vienas Chicago aldermanas miesto tarybos posėdyje po triukšmingosios Demokrato partijos 1968 metų konvencijos. Pasirodo, šiandien panašiai pradeda "mels-tis" nebe koks bevardis aldermanas, o net keturi demokrato kandidatai į Jungtinių Valstijų prezidentus — žymūs senatoriai Edmundas Muskie, Birch Bayh, Edvardas Kennedy ir Harold Hughes. Mat Illinois 26 elektorių balsai Demokrato nominacijoms 1972

Nacionalinis Vėlykų ženklu vaikas šiais metais yra dešinėje matomas 6 metų Peter Helmes. Aukso polio ligonims bus renkamos visoje Amerikoje tarp kovo 1 d. ir balandžio 11 d. Šalia Peter yra jo 8 metų sesuo su kraliku.

AR GALI DAINUOTI? AR SKAITAI GAIDAS?

ISTOK i Lyric operos chora

- Gauk Unijos atlyginimą.
- Nemokamą Operos išlavimą.
- Pasirodyk su Tarptautinėmis žvaigždėmis.

BALSŲ PATIKRINIMAS BUS:

Šeštadienį, Sausio 16 d. — 1:00 — 3:00 val. p.
Ketvirtadienį, Vasario 18 d. — 6:30 — 9:30 v. v.
Šeštadienį, Vasario 20 d. — 1:00 — 4:00 p. p.
Antradienį, Vasario 23 d. — 6:30 — 9:30 val. v.

CREST SALEJE,

OPEROS RŪMUOSE, 6-me aukšte

20 W. WACKER DR., CHICAGO

Informacijoms skambinkite Mr. OVERTON, Tel. 346-6111

Jau atspausdinta ir galima gauti knygų rinkinį

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga, aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kietais viršeliais \$10.00, minkštais \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašytas pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, išteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiški, socialistiniai, laisvamaniški ir kitų organizacijų atlikti darbai, išteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pasiūsti:

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

(Licensed by VNESHPOSYLTORG)

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Ivairių prekių pasirinkimas, motociklai, baldai, automobiliai, maistas, doleriniai sertifikatai.

Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

HIGH RATES — PAID QUARTERLY

5%

Passbooks
5 1/2%

Investment
bonus plan
\$1,000 minimum

6%

\$5,000 minimum
2 year certificate

5 3/4%

\$1,000 minimum
1 year certificate

Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Idomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiūsiame adresatui, jei pasiūsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

metais turi lemiamos reikšmės, o Chicago miesto meras Daley atrodė ir 1972 metais savo elektorių valdys, kaip valdė per eilę metų.

Chicago Today papildo, kad ir senatorius Adlay Stevenson jau pasakė: "Jis (Daley) buvo neapsakomai efektingas meras — puikiausias meras ir aš — žinoma — jį remiu", o kongresmanas Abner J. Mikva net šitaip pasakė:

"Kai kurie žmonės pataria, kad aš kandidatuočiau į merus, bet aš žinau, kad aš negalėčiau to darbo geriau atlikti kaip jis (Daley). Ir aš nežinau nieko kito, kurs galėtų".

Richard Daley, kaip jau žinia, kandidatuoja į tą patį mero postą penktam terminui.

Studentai susirūpino vandens ir oro tarša

AP praneša, kad Scholastic Magazine žurnalas pravedė 1,647 aukštesniųjų mokyklų studentų tarpe jų nuomonės atskleidimą dėl eilės ypatingai rūpimų problemų. Iš visų apklaustųjų 57 nuosimčiai arba 57,000 studentų pirmoje eilėje kaip labiausiai rūpinimą problemą pažymėjo oro ir vandens užteršimą. Kitos problemos iš eilės sekė Vietnamo karas ir narkotikai. Komunizmo Amerikos žmonės nėra gavę savo kailių patirti, suprantama, kad ir jų vaikai jis atrodė neaktualus. Komunizmas atsakymuose užima tik aštuntą vietą.

Vatikanas ir Kubos santykiai gerėja

NYT praneša iš Meksikos Miesto, kad Meksikos katali-

Kvakerių organizacijos narys taikinais demonstruoja prie Baltųjų Rūmų prieš karą Vietnamo. Ši religinė sekta, įsteigta 1650 metais, pasisako prieš visus karus.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

IMPORTANT OPPORTUNITY BRISKET BONER

Days 7 A. M. — 3:30 P. M.
Steady work. Good starting salary.
Silver skillet food products.

7500 No. ST. LOUIS AVE.

SKOKIE, ILLINOIS

Apply in person

A. D. EMBRY

An equal opportunity employer

- MACHINE OPERATOR
- MILLWRIGHT
- MECHANICS.

For work in Felt Mill Machinery making Dry Felt for Roofing Material.

Apply at

5824 So. ARCHER RD.

SUMMIT, ILLINOIS

REIKALINGA vyresnio amžiaus moteris prižiūrėti lengvą ligonį 5 dienas savaitėje. Gyventi vietoje arba atvykti. Tel. 652-0826 tarp 7 ir 8 v. v.

HELP WANTED — FEMALE Darbininkų Reikia

GIRL FRIDAY

FOR 1 GIRL OFFICE
Typing, filing, general office duties.
Good Starting Salary.

CALL FOR INTERVIEW

626-2200

GALVANIC INDUSTRIES, INC.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

OPPORTUNITY KNOCKS
Substantial second income, servicing (part time) coin operated machines, vending nationally advertised products in your area. Limited number of units available, so phone today for more information.
342-7739

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir įrenginiai

PARDUODAMI

IŠ MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
10% iki 50% nuolaida. Galima pirkti talimis ir išsimokėtinai. Aptarnauja lietuviai.

SOUTHWEST FURNITURE CO.

TEL. GR 6-4421

6200 So. WESTERN AVE.

pabaigos kiekvieną šeštadienį 2 val. popiet bus rodomos filmos vaikams. Biblioteka atidaryta kasdien nuo 9 val ryto iki 9 val. vakaro.

— Antanas ir Ona Kaulakiai,

Miami, Fla. atšventė 25 metų laimingo vedybinio gyvenimo sukaktuves. Jie yra veikūs Miami Lietuvių Taryboje ir kitose organizacijose. Taryba šiemet dar intensyviau ruošiasi Lietuvos nepriklausomybės minėjimui ir sovietinės okupacijos protestams. Minėjime kasmet būna taip pat daug tautiečių iš Chicago ir kitų Amerikos lietuvių kolonijų.

— Stasys Trinka, buvęs kriminalinės policijos valdininkas, vėl prisituntė Naujienoms porą ištraukų iš savo atsiminimų apie farizejiškai maldingą vagį ir žmogžudį taip pat apie šiaulių miesto kišenvagių. Jis priklausė Krivulės klubui, kuris šį šeštadienį, sausio 16 d., 7:30 val. vakaro ruošia įdomų pobūvį B. Pakšto salėje.

— Didžiausia 1971 metų naujiena spalvotos televizijos aparatuose — tai pats lengviausias stočių nustatymas. Lig šiol norint pakeisti stotį, reikėjo sukliki stočių derintuvą, o paskui dar kitu mygtuku pagerinti. Dabar kiekviena stotis turi savo visai atskirą spaus-tuką. Ji vieną ir tereikia paspausti. Gradinskas yra vieni-nintelis lietuvis tų Sylvania aparatų pardavėjas. Jo adre-sas: 2512 W. 47th St., Chicago, Ill., o tel. FR 6 - 1998. (Pr.)

— Tony Yuška, Evergreen Park aukšt. mokyklos sporto direktorius, po ilgesnės ligos grįžo prie savo mėgstamo darbo. Mokyklos futbolo komanda Wrestlin' Mastangs tuo tarpu nėra pralaimėjusi nei vienu rungtynių ir įvairių rezultatų yra 33:1. T. Juška savo sportinę karjerą pradėjo Lind-bloom aukšt. mokykloje, 1933 m. tapdamas tos mokyklos fut-bolo komandos žvaigžde.

— Scottsdale apylinkės bib-liotekoje, 4101 W. 71 St. nuo sausio pradžios iki balandžio

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMAS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNII PIRKIMAS • PARDAVIMAS • NOTARIATAS

• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI

• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET

TEL. 925-6015

RESTORANAS — VALGYKLA. Dvie-

jų aukštų namas, moderniški ir nauji ireigimai — judri vieta — labai geras biznis, lengva aptarnauti.

3 BUTAI ir BIZNIO patalpa. Rinktinė vieta Marquette Parke. \$43,000.

11 BUTŲ MŪRAS, 10 metų. 60 p. sklypas, geros pajamos, puiki vieta.

ŠIMAITIS REALTY

NOTARY PUBLIC, INCOME TAX, INSURANCE

2737 W. 43rd STREET

CL 4-2390

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

VIYTAUTAS ZUKAUSKAS

2608 West 69th Street

Chicago, Illinois 60629

WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių. Automobilai, baldai, maistas, pinigai.

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: RRepublic 7-1941

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

DAŽAU NAMUS

IŠ VIDAUS IR LAUKO

Valau kilimus ir baldus.

Pilna apdrauda.

I. RUDIS Tel. CL 4-1050

JUOZAS (JOE) JURAITIS

Nebrangiai ir greitai taiso Volkswage-nus, Volvos, Mercedes, Porschus ir kitas užs. ir vietinės gamybos mašinas. Elektroninis tikrinimas, patyrę mechanikai, vilkikas.

RICHMOND AUTO SERVICE

2934 West 63rd St.

Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolski
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

State Farm Fire and Casualty Company

ŽMONĖS PERKA NAMUS

LENGVU \$ 14,000 pajamų iš apartamentinio mūro, kuris ir 15 metų neturi. Pastatytas turtingam rajone. Kaina greitai pirkėjų \$77,000.

KUKLUS NAMELIS — 2 butukai pačiame Marquette Parke. Kaina \$17,000, gal ir mažiau.

2 GERI MŪRINIAI NAMAI Brighton Parke. Duoda virš \$16,000 nuomos ir mažos išlaidos. Jei pamatysi, tai nupirksi už \$52,500.

5 BUTŲ SVIESUS MŪRAS ir 3 auto mūro garažas pačiame Marquette Parke. \$7,500 pajamų. Tik dėl ligos atiduoda už \$48,000.

PLATUS LOTAS, Marquette Parke centriniame gatvėje. Kaina — susitarim.

PUIKUS, DIDELIS 2 po 6 mūras. Gazu šildymas, platus sklypas, mūro garažas, arti ofiso. \$29,500.

2 BUTŲ, 14 metų modernus mūras, 3 auto mūro garažas, Marquette Parke. \$36,000.

9 KAMB. MŪRAS, gražus — kaip naujas. Geros pajamos, arti mūso. \$19,600.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

5 KAMBARIŲ mūrinis, 6-tas padarytas šildomam porūjui. Šilima gazu, moderni virtuvė ir vonia, 2 automobilių garažas. \$20,500.

4 KAMBARIŲ EXPANDABLE (viršus neužbaigtas), apyvaizdus mūrinis. Šilima gazu, alumininiai langai, 2 automobilių garažas, šoninis įvažiavimas, platus sklypas. \$25,000.

5 KAMBARIŲ mūrinė rezidencija. Šilima gazu, 1 1/2 auto garažas, platus sklypas. \$18,900.

2 PO 6 MŪRINIS. 2 atskiri karštu vandeniu šildymai gazu. Modernios virtuvės, 2 automobilių garažas, Marquette Parke. \$32,000.

2 PO 5 1/2 IR 4 KAMB. RŪSY. Šilima gazu, alumin. langai, platus sklypas, graži nuosavybė Gage Parke. \$43,000.

4 PO 5 IR 1 BUTAS RŪSYJE. mūrinis. Alumin. langai. Šildymas gazu, garažas, Marquette Parke. \$52,000.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET

Tel.: 471-0321

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatu senus rūsių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokami.

Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.